

O Evaňjelium Pal O LUKAŠ

O angluno vakeriben

¹ Imar but džene kamenas te pisinel o veci, so pes ačhile ke amende,

² sar amenge oda podine ola, save sas služobníka andro lav a švedki ešebnovarestar (peršovarestar).

³ Vašoda, lačo Teofilona, the me mange phendom, hoj kampil mištes te predikhel a te predžal ole veci avke, sar pes ačhila, a te pisinel tuke,

⁴ hoj mištes te prindžares o čačipen pal ola veci, so tut sikavenas.

O Zachariaš the e Alžbeta

⁵ Sar sas o Herodes kralis upral e Judsko, dživelas varesavo rašaj o Zachariaš, savo sas jekh le Abijašiskere rašajendar. Leskeri romňi e Alžbeta sas le Aronoskere potomkendar.

⁶ Soduj džene sas čačipnaskere anglo Del a dolikerenas bi e chiba savore zakoni the prikazaňja le Rajeskere.

⁷ Na sas len čhave, bo e Alžbeta našti ačhila khabňi a sodujdženenge sas imar buter berša.

⁸ Jekh džives, sar avla pro Zachariaš o šoros, kerelas anglo Del e rašajiko služba,

⁹ bo le rašajen sas ajso zvikos te losinel a o losos peľa pre leste. A geľa andro chramos le Rajeskero, hoj te labarel o kadídlos.

10 Akor, sar thuvisaʼolas o kadidlos, avri pes modlinenas igen but nipi.

11 Androda pes sikaða le Zachariašoske o aņjelos le Rajeskero a ačelas pre čači (pravo) sera le oltariske, kaj pes labarelas o kadidlos.

12 Sar les dikhla o Zachariaš, predarandila a avla pre leste bari dar.

13 Ale o aņjelos leske phenda: “Ma dara tut Zachariaš, bo tiro mangipen hin avrišundo! Tiri romni e Alžbeta khabnola, ulola (narodzinela pes) lake muršoro a deha leske nav Jan.

14 Ela tut baro radišagos lestar a but džene radisaʼona, sar ulola!

15 Bo ov ela baro anglo Raj. Na pijela e mol aņi nisavo aver pijiben a imar andre peskera dakero per ela pherardo le Sentne Duchoha.

16 Ovanela but dženen le Izraeloskere čhavendar pale ko Raj, ke lengero Del.

17 Ov džala anglo Del andro duchos the zor le Eliašoskeri, hoj te visarel o jile le dadengere pale ko čhave a te visarel olen, save na šunen le Devles, ke godi the ko čačipen. Ov avke le Rajeske pririchtinela le nipen.”

18 Ale o Zachariaš phenda le aņjeloske: “Pal soste oda prindžarava? Me som imar phuro a the mira romņake hin but berša.”

19 Akor leske o aņjelos odphenda: “Me som o Gabriel, savo ačhel anglo Del, a som bičhodo vašoda, hoj tuha te vakerav a te phenav tuke kada.

20 Dikh, ačheha nemo a našti prevakereha dži andre oda džives, sar pes oda ačhela! Bo na

pačandilal mire lavenge, save pes ačhena andre peskero časos.”

²¹ O nipi užarenas le Zachariaš a čudalinenas pes, hoj pes kajci zlíkerđa andro chramos.

²² Sar avla avri, našti ke lende prevakerđa a prindžarde, hoj dikhla videňje andro chramos, bo sikavelas lenge le vastenca a ačhila ňemo.

²³ Sar pregele leskere dživesa andre služba, geła pale khere.

²⁴ Pal ola dživesa ačhila khabňi e Alžbeta, leskeri romňi, a garuvelas pes pandž čhon.

²⁵ Phenelas: “Kada mange kerđa o Raj andre kala dživesa, sar pre ma dikhla a ila mandar e ladž anglal o nipi.”

O aňjelos pes sikavel la Mariake

²⁶ Andre šovto čhon o Del bičhađa le aňjelos Gabriel andro Galilejsko foros Nazaret

²⁷ ke pačivali džuvli Maria, savi sas mangadi le Jozefoha. O Jozef sas potomkos le Davidoskero.

²⁸ Sar avla o aňjelos ke late, phenđa: “Radisaľuv! Chudľal o lačhipen (milost) le Devlestar! O Raj tuha.” [“Bachtali sal maškar o džuvla!”]

²⁹ E Maria na džanelas so te kerel a gondolinelas upral leskere lava, sar lake pozdravinda.

³⁰ Ale o aňjelos lake phenđa: “Ma dara tut Mario, bo arakhľal o lačhipen (milost) anglo Del.

³¹ Ačheha khabňi, ulola (narodzinela pes) tuke čhavoro a deha leske nav Ježiš.

³² Ov ela baro a vičinela pes Čhavo le Nekbaredereskero. A o Raj, o Del, leske dela o tronos le Davidoskero, leskere dadeskero.

³³ Kralinela upral o kher le Jakoboskero pro furt a leskere krališagoske na ela šoha (ňikda) koňec.”

³⁴ E Maria phendã le aňjeloske: “Sar pes oda ačhela, te som mek pačivali?”

³⁵ O aňjelos lake phendã: “O Sentno Duchos avela pre tu a e zor le Nekbaredereskero tut učharelã andre. Vašoda o sentno čhavoro, so tutar ułola, vičinela pes Čhavo le Devleskero.

³⁶ Dikh, tiri pašutňi e Alžbeta, pre savi phende, hoj la našti el čhave, imar šovto čhon hiňi khabňi, choc hiňi phuri.

³⁷ Bo o Del šaj kerel savoro.”

³⁸ “Me som le Rajeskero služobňička,” phendã e Maria. “Mi ačhel pes mange pal tire lava.” A o aňjelos latar odgeľa.

E Maria ke Alžbeta

³⁹ Andre ola dživesa e Maria uštiľa a geľa sigo andro foros pre brehengeri phuv andre Judsko.

⁴⁰ Geľa andro kher ko Zachariaš a pozdravinda la Alžbetake.

⁴¹ Sar šunda e Alžbeta la Mariakero pozdravos, podčučila andre late o čhavoro a e Alžbeta sas pherardi le Sentne Duchoha.

⁴² Vičinda zorale hangoha: “Tu sal bachtali maškar o džuvľa a bachtalo hin oda, ko tutar ułola!

⁴³ Ale sar oda, hoj mire Rajeskero daj avel ke mande?

44 Bo soča šundila andre mire kana tiro hangos, sar man pozdravindal, o čhavoro radišagoha pes čhalada andre miro per!

45 Bachtali sal, bo pačandilal, hoj pes tuke ačhela, so o Raj phenda!”

E gilī la Mariakeri

46 E Maria phenda:

“Miri duša bararel le Rajes

47 a miro duchos radisalol andro Del, miro Spasitelis,

48 bo dikhla peskera služobničakeri pokora. Akanastar man savore pokoleŋja vičinena bachtali,

49 bo o Zoralo manca kerda bare veci – sentno hin leskero nav.

50 Le Devleskero lačhipen džal andral jekh pokoleŋje pre aver olenge, save pes lestar daran.

51 Ov sikađa e zor peskere vasteha a roztradňa olen, save pes hazdenas upre andro jile,

52 le zoralen čida tele pal o tronos a hazdňa upre olen, save sas tele dikhle;

53 le bokhalen pherađa lače vecenca a le barvalen bičhađa het čučes (prazdnones).

54 Pomožinda le Izraeloske, peskere služobnikoske, bo na bisterel pro lačhipen,

55 avke sar phenelas amare dadenge, le Abrahamoske the leskere čhavage pro furt.”

56 E Maria laha ačila vaj trin čhon a palis geľa pale khere.

O Jan Krstiteľ ulol

57 La Alžbetake avle o dživesa, hoj te ločhol (tele te pašlol), a ulila lake muršoro.

58 Sar pes dodžanle lakere susedi the famelija, hoj o Raj lake presikada ajso lačhipen, radisaŕonas laha.

59 Pre ochtoto džives avle te občhinel (obrezinel) le čhavores a kamle leske te del nav pal leskero dad, Zachariaš.

60 Ale leskeri daj phenda: “Na, bo vičnela pes Jan.”

61 Phende lake: “Se ňiko nane andre tiri famelija, ko pes avke vičinel!”

62 Vašoda le vastenca sikavenas le Zachariašoske, a phučle lestar, sar kamel te del nav.

63 Ov peske mangla tabulka a pisinda: “Leskero nav hin Jan.” A savore pes čudalinenas.

64 Jekhwareste pes leske pomukle o vušta the leskeri čhib. Chudla te vakerel a lašarelas le Devles.

65 Akor avla dar pre savorende, save pašal lende bešenas, a pal cali brehengeri phuv andre Judsko pes vakerelas pal kala veci.

66 Savore, so oda šunde, gondolinenas andre peskere jile a phenenas: “So oda ča ela kale čhavorestar?” Bo le Rajeskero vast sas upral leste.

Le Zachariašoskero proroctvo

67 O Zachariaš, leskero dad, sas pherardo le Sentne Duchoha a prorokinelas:

68 “Požehñimen hin o Del, o Raj le Izraeloskero, bo avla ke peskere nipi a cinda len avri.

69 Diña amen zorale Spasitelis andral o potomstvos le Davidoskero, peskere služobňikoskero,

⁷⁰ avke sar imar čirlastar vakerelas prekal o muja peskere sentne prorokengere,

⁷¹ hoj amen zachrañinela amare ñeprijatelendar the andral o vasta savorendar, save amen našti avri ačhen.

⁷² Aleha sikavel peskero lačhipen amare dadenge a leperel peske pre peskeri sentno zmluva,

⁷³ pro lav, so diña le Abraham amare dades,

⁷⁴ hoj zachrañinela amen andral o vasta amare ñeprijatelendar, hoj te služinas leske bi e dar

⁷⁵ dojekh džives andre amaro dživipen, sentnes the andro čačipen.

⁷⁶ A tu, čhavoreja, vičineha tut prorokos le Nekbaredereskero, bo džaha anglo Raj, hoj leske te pririchtines o droma;

⁷⁷ hoj te des leskere nipenge te džanel pal o spaseñje oleha, hoj lenge ela odmukle o bini.

⁷⁸ Bo prekal le Devleskero baro lačhejileskeriben avela o spaseñje ke amende andral o ñebos avke, sar avel avri o kham,

⁷⁹ hoj te del o svetlos olenge, ko bešen andro kalipen the andro ciños le meribnaskero, hoj te lidžal amare pindre pro drom, kaj hin o smirom.”

⁸⁰ O čhavoro barolaš a zoralolas andro duchos. Dživelas pre pušta dži andre oda džives, medik pes na sikađa le Izraeloskere manušenge.

2

O Ježiš ulol

¹ Andre ola dživesa o Cisariz Augustus diña avri, hoj pes te zapisinen savore manuša.

² Kada ešebno zgendipen pes ačila akor, sar sas o Kyrenios vladaris andre Sirija.

³ Savore pes gele te zapisinel – sako andre peskero foros.

⁴ Avke geła the o Jozef andral o Galilejsko foros Nazaret andre Judsko, andro foros le Davidoskero, Betlehem, bo ov sas potomkos le Davidoskero,

⁵ hoj pes te zapisinel la Mariaha, savi sas leha mangadi a sas khabni.

⁶ Medik ode sas, avla pre late o časos, hoj te ulol (narodzinel pes) o čhavoro.

⁷ Avke lake ulila lakero ešebno čhavoro a pačarda les andro pherne. Thođa les te pašlol andro jasle, bo na sas len than andro sovibnaskero kher, kaj te sovel.

O pastjera the o aňjela

⁸ Andre odi phuv sas o pastjera a stražinenas rači peskere bakren pre mała.

⁹ Jekhvareste ačila o aňjelos le Rajeskero angle lende a le Rajeskeri slava len zaučarda a igen pes daranas.

¹⁰ Ale o aňjelos lenge phenda: “Ma daran tumen, bo avlom tumenge te phenel jekh baro radišagos, so ela prekal savore nipi!

¹¹ Bo adadžives tumenge ulila andro foros le Davidoskero o Spasitelis – o Kristus, o Raj.

¹² A kada tumenge ela znameňje: Arakhena cikne čhavores zapačardes andro pherne te pašlol andro jasle.”

13 A jekhvareste pes sikada le aňjeloħa e ňeboskeri armada, save lašarenas le Devles a phenenas:

14 “E slava le Devleske upre pro ňebos a pre phuv o smirom le nipenge, savendar les hin o radišagos!”

15 Sar lendar o aňjela gele het andro ňebos, phende peske ola pastjera: “No ĉa džas andro Betlehem te dikhel, so pes aĉiħa, so amenge phenda o Raj!”

16 Avke gele, siđarenas a arakhle la Maria le Jozefoħa, the le ĉhavores, savo pašlol andro jasle.

17 Sar oda dikhle, vakerenas všadzik, so lenge sas phendo pal oda ĉavoro.

18 Dojekh, ko šunđa, so o pastjera vakerenas, pes oleske ĉudalinelas.

19 Ale e Maria likerelas savore kala lava andre peskero jilo a gondolinelas pal oda.

20 Palis pes o pastjera visarde pale a lašarenas the bararenas le Devles vaš savoro, so šunde a dikhle, bo savoro sas avke, sar lenge phenda o aňjelos.

Le Ježiš anen andro chramos

21 Sar pregeħa oĉto džives a kampilħa les te obĉhinel (obrezinel), dine leske nav Ježiš, avke sar phenda o aňjelos, medik na khabňola leskeri daj.

22 Sar pregele ola dživesa, so pes obžužarenas, avke sar phenel le Mojžišoskero Zakonos, ande les upre andro Jeruzalem, hoj les te sikaven le Rajeske.

23 Bo andre le Rajeskero Zakonos hin pisen, hoj *dojekh muršoro, savo ešebno ulol, ela sentňardo prekal o Raj,*

24 a o Zakonos mek prikazindā, hoj te obetinen *duje hrdličken, abo duje terne holuben.*

25 Andro Jeruzalem dživelas jekh manuš, savo pes vičinelas Simeon. Oda sas ajsu manuš, savo pes daralas le Devlestar a sas čačipnaskero. Užarelas o spaseňje le Izraeloskero a o Sentno Duchos sas leha.

26 Sas leske sikado le Sentne Duchostar, hoj na merela dži akor, medik na dikhela le Kristus, saves bičhavela o Raj.

27 A ligendo le Duchostar avla andro chramos. E daj the o dad anenas le čhavores, le Ježiš, hoj te keren oda, so prikazindā o Zakonos.

28 O Simeon les ilā pro vasta, bararelas le Devles a phendā:

29 “Rajeja, akana premukes tire služobňikos andro smirom, avke sar man diňal lav,

30 bo mire jakha dikhle tiro spaseňje,

31 so pririchtindā angle savore narodi,

32 o svetlos, hoj te švicinel le narodenge a pre slava tire Izraeloskere manušenge.”

33 O Jozef the leskeri daj pes čudalinenas upral oda, so pes pal leste vakerelas.

34 O Simeon len požehňindā a phendā la Mariake, leskera dake: “Kada čhavoro hino dino, hoj te peren abo te ušten but džene andral o Izrael; the pro znameňje, pre savo but džene džana,

³⁵ hoj pes te sikavel oda, so peske gondolinen but džene andro jile. A prekal tiri duša predžala e šabla.”

³⁶ Sas ode varesavi prorokiña Anna, le Fanueloskeri čhaj andral o kmeños le Ašeroskeri. Sas lake imar buter berša. Sar gela romeste, dživelas leha ča efa berš.

³⁷ Palis sas vdova dži ochtovardeš the štar (84) berš. Na džalas avri andral o chramos a rat-džives služinelas le Devleske andro posti the andro modlitbi.

³⁸ Ipen akor ode avla the oj, lašarelas le Devles a vakerelas pal o Ježiš savorenge, save užarenas, hoj o Jeruzalem ela zachrañimen.

³⁹ Sar kerde savoro, so phenel le Rajeskero Zakonos, gele pale andre Galileja, andre peskero foros, Nazaret.

⁴⁰ O čhavoro, o Ježiš, barolas the zoraololas pro duchos; sas igen godaver a le Devleskero lačhipen (milost) sas upral leste.

O Ježiš sar čhavoro andro chramos

⁴¹ A leskeri daj the o dad phirenas sako berš pre Patrađi andro Jeruzalem.

⁴² Sar leske sas dešuduj (12) berš, gele pre Patrađi, avke sar furt kerenas.

⁴³ Sar pregela e Patrađi, avenas pale khere. O čhavoro o Ježiš ačhila andro Jeruzalem, ale leskeri daj the o dad olestar na džanenas.

⁴⁴ On gondolinenas peske, hoj hino varekaj maškar ola nipi, save lenca džanas jekhetane. Pregele jekh džives drom a palis les rode-nas maškar e famelija the maškar ola, saven džanenas.

45 Sar les na arakhle, gele pale andro Jeruzalem a ode les rodenas.

46 Pal o trin džives le Ježiš arakhle andro čhramos te bešel maškar o učiteľa, sar len šunelas a phučelas lendar.

47 Dojekh, ko les šunelas, pes čudalinelas upral leskeri godi the upral oda, sar lenge odphenelas.

48 Sar les dikhle, čudalinenas pes. E daj leske phendã: “Čhavoreha, soske amenge ada kerdãl? Tiro dad the me tut rodahas a darahas pal tu.”

49 O Ježiš lenge phendã: “Sar oda, hoj man rodenas? So na džanenas, hoj mušinav te el andre mire Dadeskero kher?”

50 Ale on na achalile ole laveske, so lenge phendã.

51 Geľa lenca pale, avľa andro Nazaret a šunelas len. Leskeri daj likerelas savore ola lava andre peskero jilo.

52 O Ježiš barolas andro godaveripen the pro telos a sas les lačhipen anglo Del a o nipi les rado dikhenas.

3

Pal o Jan Krstiteľ

1 Sar sas o Tiberius imar Cisarís dešupandžto (15.) berš a o Pontsko Pilat vladaris andre Judsko, o Herodes tetrarchas andre Galileja a o Filip, leskero phral, tetrarchas andre phuva Iturea the Trachonitida a o Lyzaniaš tetrarchas andre Abilena

² a sar sas nekbareder rašaja o Annaš the o Kajfaš, prevakerđa o Lav le Devleskero pre pušta ko Jan, ke le Zachariašoskero čhavo.

³ Ov phirelas pal cali phuv pašal o Jordan a kazinelas: “Odisaren tumen le binendar a den pes te bolel, hoj o Del te odmukel tumare bini.”

⁴ Avke sar hin pisimen andro zvitkos le prokroskero Izaiášoskero:

“Kada hin o hangos, so vičinel pre pušta: Pririchtinen o drom le Rajeske, rovňaren avri leskere chodňiki!

⁵ Dojekh dolina ela začidi a dojekh verchos the brehos cikňola. Oda, so hin bango, ela rovno a oda drom, so hin puklato, ela hladko.

⁶ A savore nipi dikhena o spaseňje le Devleskero.”

⁷ O Jan phenelas le nipenge, save avenas ke leste, hoj len te bolel: “Fajta sapengeri! Ko tumenge sikada, sar te denašel le Devleskera cholatar, so avela?

⁸ Dživen avke, hoj o nipi te dikhen, hoj tumen visardan tumare binendar! A ma phenen tumenge: ‘Se o Abraham hino amaro dad!’ Bo phenav tumenge, hoj o Del kale barendar šaj kerel le Abrahamoskere čhaven!

⁹ O tover imar hino prithodo paš o koreňis le stromengero! Dojekh stromos, so na anel lačo ovocje, čhinen avri a čhiven pre jag!”

¹⁰ O nipi lestar phučenas: “So amenge akor kampil te kerel?”

¹¹ O Jan lenge odphenda: “Kas hin duj gada, mi del oles, kas nane, a kas hin chaben, mi kerel tiš avke!”

12 The o colņika pes avle te bolet a phučle lestar: “Učitelina, amenge so kempel te kerel?”

13 Ov lenge phenda: “Ma kiden avri buter, sar tumenge hin phendo!”

14 A phučle lestar the o slugađa: “Amenge so kempel te kerel?” Phenda lenge: “O love ņikastar ma kiden avri zoraha a pre ņikaste ma ispiden, hoj tumen te prepočinel. Aven spokojne oleha, so zaroden!”

15 O manuša užarenas pro Mesijašis a gondolinenas andre peskere jile pal o Jan, hoj ov hino Kristus.

16 Ale o Jan odphenda savorenge: “Me tumen bolav le paņeha, ale avel mandar vareko bareder, kaske na som hodno te rozphandel o sirimocis pre leskere sandalki. Ov tumen bolela le Sentne Duchoha the la jagaha.

17 Andre leskero vast hin o vejaris a ov prežužarela peskero humnos. O prežužardo điv (zrnos) sthovela andre peskeri šopa, ale o phus labarela andre jag, so šoha (ņikda) na murdaľola.”

18 Mek the andro but aver veci dovakereľas le manušenge a vakereľas lenge o evaņjelium.

19 Ale o Jan karhinelas le tetrarchas Herodes vaš e Herodijada, savi sas romņi le Filiposke, leskere phraleske, the vaš savore nalačhipena, so kerelas.

20 A ke oda savoro, o Herodes kerđa mek oda, hoj le Jan phandľa andre bertena.

O Ježiš boldo

²¹ Akor, sar pes bolenas savore nipi, sas boldo the o Ježiš a sar pes modlinelas, jekhwareste phundriła o ňebos

²² a o Sentno Duchos avła pre leste andre podoba sar holubica. Andral o ňebos šundila hangos: “Tu sal miro Čhavo, saves kamav, tutar man hin o radišagos.”

O rodokmeños le Ježišoskero Kristoskero

²³ Sar chudla o Ježiš te kazinel, sas leske vaj tranda (30) berš a o manuša peske gondolinenas, hoj sas le Jozefoskero čhavo. Le Jozefoskero dad sas o Heli,

²⁴ leskero dad sas o Mattat, leskero o Levi, leskero o Melchi, leskero o Jannai, leskero o Jozef,

²⁵ leskero o Mattatiaš, leskero o Amos, leskero o Nahum, leskero o Esli, leskero o Nagge,

²⁶ leskero o Mahat, leskero o Mattatiaš, leskero o Semein, leskero o Jozech, leskero o Joda,

²⁷ leskero o Joanan, leskero o Resa, leskero o Zerubbabel, leskero o Šealtiel, leskero o Neri,

²⁸ leskero o Melchi, leskero o Addi, leskero o Kosam, leskero o Elmadam, leskero o Er,

²⁹ leskero o Ješua, leskero o Eliezer, leskero o Jorim, leskero o Mattat, leskero o Levi,

³⁰ leskero o Simeon, leskero o Juda, leskero o Jozef, leskero o Jonam, leskero o Elijahim,

³¹ leskero Melea, leskero o Menamas, leskero o Mattatas, leskero o Natan, leskero o David,

³² leskero o Izaj, leskero o Obed, leskero o Boaz, leskero o Salmon, leskero o Nachšon,

³³ leskero o Amminadab, leskero o Admin*, leskero o Checron, leskero o Perc, leskero o Juda, leskero o Jakob,

³⁴ leskero o Izak, leskero o Abraham, leskero o Terach, leskero o Nachor,

³⁵ leskero o Serug, leskero o Reu, leskero o Paleg, leskero o Eber, leskero o Šelach,

³⁶ leskero o Kainan, leskero o Arpachšad, leskero o Šem, leskero o Noach, leskero o Lamech,

³⁷ leskero o Matuzalem, leskero o Enoch, leskero o Jared, leskero o Mahalalel, leskero o Kenan,

³⁸ leskero o Enoš, leskero o Šet a leskero dad sas o Adam, savo sas le Devlestar.

4

O Ježiš pokušimen

¹ O Ježiš avla pale pašal o Jordan pherdo le Sentne Duchoha. O Duchos les lidžalas pal e pušta

² saranda (40) dživesa a ode sas pokušimen le bengestar. Andre ola dživesa nič na chalas, a pro agor ole dživesenge bokhalila avri.

³ O beng leske phenda: “Te sal o Čhavo le Devleskero, phen, hoj kale barestar te ačhel maro.”

⁴ O Ježiš leske odphenda: “*Hin pisimen, hoj o manuš na dživela ča le marestar, [ale dojekhe Devleskere lavestar!]*”

⁵ Palis les ila o beng pro učo than a jekhvareste leske sikada savore krališagi le svetoskere.

---

* **3:33** Oda hin o Ram.

6 O beng leske phendā: “Tuke dava savori kadi zor the slava, bo mange hin diñi a dava la kaske kamav te del.

7 Te bandoha angle mande, kada savoro ela tiro.”

8 O Ježiš leske odphendā: “Hin pisimen: *‘Ča anglo Raj, tiro Del, bandoha a ča leske korkoreske služineha!’* ”

9 Paloda les ligendā andro Jeruzalem, thođa les te ačhel upre pro agor le chramoske a phendā leske: “Te sal o Čhavo le Devleskero, čhiv tut kadarik tele.

10 Se hin pisimen: *‘Prikazinela peskere aňjelenge pal tu, hoj tut te chraňinen.*

11 *On tut chudena pro vasta, hoj te na demes o pindro pro bar.’* ”

12 O Ježiš leske odphendā: “Hin phendo: *‘Na pokušineha le Rajes, tire Devles!’* ”

13 Sar o beng les imar preačhila te pokušinel, geľa lestar het, ale ča pre varesavo časos.

O Ježiš andro Nazaret

14 O Ježiš avľa andre zor le Duchoskeri pale andre Galileja a rozligendā pes pal leste o hiros kadarik pal calí odi phuv.

15 Ode len andro sinagogi sikavelas a savoredžene les lašarenas.

16 A avľa andro Nazaret, kaj barila avri. A avke, sar sas sikado, geľa pro Šabbat (sombatone) andre sinagoga. Sar ušfila te genel,

17 podine leske o zvitkos pal o prorokos Izaiaš. Phundrada o zvitkos a arakhla oda than, kaj sas pisimen:

18 *“O Duchos le Rajeskero hin pre mande, a vašoda man pomakhla te vakerel le čorenge o evanĝelium, [bičhađa man te sastarel olen, kas hin dukhade jile,] te del te džanel le zaphandlenge, hoj hine premukle; le korenge te phundravel o jakha; te premukel olen, save cerpinen,*

19 *a te del te džanel, hoj avla bachtalo berš le Rajestar.”*

20 Phandla andre o zvitkos, diňa les le sluhaste a bešla peske. A savoredžene andre sinagoga visarde peskere jakha pre leste.

21 A chudla lenge te vakerel: “Adadžives pes ačhile kala lava, so akana šundān.”

22 Sa les denas čačipen a čudalinenas pes ole šukar lavenge, so avenas andral leskero muj. Phenenas: “Či nane ov le Jozefoskero čhavo?”

23 A phendā lenge: “Tumen mange phenena kada podobenstvo: ‘Doktorina, sastar pes korcores! Oda, so šundām, hoj kerdal andro Kafarnaum, ker the ade, kaj barilal avri!’ ”

24 A phendā: “Čačipen tumenge phenav, hoj nisave prorokos na den pačiv ode, kaj barila avri.

25 Ale čačipen tumenge phenav, hoj sar dživelas o Eliaš, sas but vdovi andro Izrael akor, sar na delas brišind trin the jepaš berš a avla bari bokh pre cali phuv.

26 No o Eliaš na sas bičhado ke nisavi lendar, ča ke vdova andre Sarepta andre phuv Sidon.

27 A but malomocne sas andro Izrael, sar dživelas o prorokos Elizeus, ale niko lendar na sas obžuzardo, ča o Naman andral e Sirija.”

²⁸ Sar oda šunde, savoredžene, save sas andre sinagoga, igen cholisalile.

²⁹ Uštîle a tradle les avri andral o foros a ligende les pro verchos, pre savo sas ačhado lengero foros, dži pro agor, hoj les odarik te čhiven tele.

³⁰ Ale ov pregela maškar lende a gela het.

O Raj sikavel andro Kafarnaum

³¹ Palis gela andre Galilejsko foros Kafarnaum a sikavelas len pro Šabbat.

³² A čudalinenas pes upral leskero sikaviben, bo leskero vakeriben sas zoralo.

³³ Andre odi sinagoga sas jekh manuš, savo sas zaphandlo nalače duchoha, demonoha. Ov zorales vriskinda:

³⁴ “Jaj, so amen hin tuha, Ježiš Nazaretsko! Avlal amen te murdarel? Me džanav, ko tu sal, oda Sentno le Devleskero!”

³⁵ O Ježiš les pokarhinda a phenda: “Čhit a dža andral leste avri!” O demonos les čhida maškar lende a gela andral leste avri a na kerda leske nič nalačo.

³⁶ Akor avla bari dar pre savorende a vakerenas maškar peste: “Savo hin kada lav, hoj andre autorita the andre zor rozkazel le nalače duchenge a on džan avri?”

³⁷ A džalas pal leste o hiros pal cali odi phuv.

Sastarel le Peteriskera sasa

³⁸ Palis uštıla, avla avri andral e sinagoga a gela andro kher ko Šimon. A le Šimonoskera sasa sas bari horučka a mangenas les, hoj lake te pomožinel.

³⁹ O Ježiš zaačila, dikhla pre late a pokarhinda e horučka – a takoj la omukla. E sasuj uštila a kerelas pašal lende.

⁴⁰ Palis rači, sar zagela o kham, anenas savoredzene peskere nasvalen, save cerpinenas andro chocsave nasvalibena, ko Ježiš. A ov thovelas pre dojekh lendar o vasta a sastarelas len.

⁴¹ Andral o but džene džanas avri o demona a vriskinenas: “Tu sal o Kristus, oda Čavo le Devleskero!” Ale ov len karhinelas a na domukelas lenge te vakerel, bo on džanenas, hoj ov hin o Kristus.

⁴² A sar sas pale džives, gela odarik het pre omuklo than. O nipi les rodenas a avle dži ke leste a zlikerenas les, hoj te na džal lendar het.

⁴³ Ale ov lenge phendá: “Mušnav the avre forenge te vakerel pal o krališagos le Devleskero, bo pre oda som bičhado.”

⁴⁴ Avke kazinelas andro sinagogi andre Judsko.

5

O Raj vičinel ešebne učėņiken

¹ Jekhvar, sar o Ježiš ačhelas paš o Galilejsko moros, ispidenas pes pre leste o nipi, hoj te šunen le Devleskero lav.

² Akor dikhla paš o brehos te ačhel duj lođki – o ribara len mukle ode, hoj te rajbinen o siti.

³ O Ježiš gela andre jekh ole lođendar, so sas le Šimonoskeri, a mangla les, hoj te džal sikra dureder la phuvatar. Bešla peske a sikavelas le nipen andral e lođka.

⁴ Sar dovakerda, phenda le Šimonoske: “Dža la lodkaha dureder andro bareder pañi a čiven o siti, hoj te chuden le riben.”

⁵ O Šimon leske odphenda: “Rajeja, calo rat kerahas buči a nič na chudlam, ale pre tiro lav čhivava e sita.”

⁶ Sar ada kerde, chudle ajci ribi, hoj e sita lenge chudla te čhindol.

⁷ Avke sikade le vasteha ole dženen, save sas pre oki lodka, hoj lenge te aven te pomožinel. On avle a pherarde soduj lodki avke, hoj chudle te tašlol.

⁸ Sar oda dikhla o Šimon Peter, peła pro kħoča anglo Ježiš a phenda: “Dža mandar het, Rajeja! Me som binošno manuš!”

⁹ Bo ov the okla džene igen pes oleske čudalinenas, keci ribi chudle.

¹⁰ A čudalinenas pes the o Jakob le Janoha, le Zebedeoskere čhave, save kerenas buči jekhetane le Šimonoha. O Ježiš phenda le Šimonoske: “Ma dara tut, akanastar chudeha le manušen!”

¹¹ Avke, sar pricirdle o lodki ko brehos, omukle savoro a gele pal leste.

O malomocno manuš sastardo

¹² Jekhvar sas o Ježiš andre varesavo foros, kaj sas malomocno murš. Sar dikhla le Ježiš, peła anglal leste pro muj a mangelas les: “Rajeja, te kamlalas, šaj man sastares.”

¹³ O Ježiš nacirdla o vast, chudla pes lestar a phenda: “Kamav, av sasto!” A takoj sas žužo andral o malomocenstvo.

14 O Ježiš leske prikazinda: “Ma phen oda ñikaske avri, ale dža, sikav tut le rašaske a obetin oda, so prikazinda o Mojžiš, hoj te sikaves savorenge, hoj sal sasto andral o malomocenstvo.”

15 Ale o hiros pal leste pes furt dureder rozlidžalas. But nipi pes zdžanas, hoj les te šunen a hoj len te sastarel le nasvalibenendar.

16 Ale ov džalas pre pušta korkoro, hoj pes ode te modlinel.

O Ježiš sastarel le banges

17 Andre jekh džives, sar sikavelas, bešenas pašal leste but Farizeja the zakoñika. On avle andral savore gavora andral e Galileja a Judsko the andral o Jeruzalem. A le Rajeskeri zor sas le Ježišoha, hoj te sastarel le nasvalen.

18 Androda avle ode murša, save lidžanas pro hados jekhe manušes, savo sas bango. A rodenas drom, sar les te dochudel andro kher a te thovel anglo Ježiš.

19 Sas ode but nipi a na sas len khatar te džal andre, vašoda gele upre pro kher a mukle les tele le hadoha prekal e strecha maškaral o manuša anglo Ježiš.

20 Sar dikhla o Ježiš lengero pačaben, phenda o Ježiš le bangeske: “Manušeja, odmukle tuke hin o bini.”

21 O zakoñika the o Farizeja chudle te gondolinel a phenenas peske: “Ko hin kada manuš, hoj pes kavke ruhinel! Ņiko našti odmukel o bini, ča jekh o Del!”

22 Ale o Ježiš prindžarda, so peske gondolinen a phenda lenge: “Soske oda gondolinen andre tumare jile?”

23 So hin lokeder te phenel: ‘Odmukle tuke hin o bini,’ či te phenel: ‘Ušti a dža?’

24 Ale vašoda, hoj te džanen, hoj le Čhas le Manušekeres hin pravos the zor pre phuv te odmukel o bini” – phenda le bangeske: “Tuke phenav: Ušti, le tuke tiro hađos a dža khere!”

25 Ov takoj anglal lende uštiła, iła oda, pre soste pašlolas, chudła te lašarel le Devles a geła khere.

26 Akor pes savoredžene čudałinenas a lašarenas le Devles. Avła pre lende e dar a phenenas: “Adadžives dikhłam oda, so mek šoha (ňikda) na dikhłam.”

O Raj vičinel le Levi

27 Palis, sar geła odarik avri, dikhła jekhe colňikos, savo pes vičinelas Levi, te bešel pre colňica a phenda leske: “Av pal ma!”

28 Ov uštiła, omukła savoro a geła pal leste.

29 Paloda o Levi leske presikada andre peskero kher bari pačiv. Sas ode but colňika the aver džene, savenca bešenas paš o skamind.

30 O Farizeja the lengere zakoňika dudrinenas a phenenas leskere učeňikenge: “Soske chan le colňikenca the le binošnenca?”

31 O Ježiš lenge odphenda: “Le sastenge na kempel doktoris, ale le nasvalenge.

32 Na avlom te vičinel le čačipnaskeren, ale le binošnen, hoj pes te visaren le binendar.”

O phučiben pal o postos

33 On leske phende: “Le Janoskere učeňika furt pes poscinen the modľinen, the o učeňika le Farizejengere, ale tire chan the pijen!”

34 Ov lenge phendā: “Či šaj phenen le hoscenge pro bijav, hoj pes te poscinen, medik hino lenca o terno?”

35 Ale avena o dživesa, sar lendar ela o terno ilo het, a andre ola dživesa pes poscinenena.”

36 A phendā lenge the kada podobenstvo: “Se ņiko na odčhinel kotor le neve pochtanestar, hoj leha te zasivel andre o purane gada, bo čhingerđahas o neve gada a o nevo pochtan pro purano aňi na pasindāhas.

37 Aňi ņiko na čhivel e nevi mol andro purane cipune gone, bo e nevi mol čhingerđahas e cipa a čulola avri a o gone čhindona.

38 Ale e nevi mol pes čhivel andro neve gone. [Avke pes na musarel aňi e mol aňi o gone.]

39 A sako, ko pijel e puraňi mol, na kamel e nevi, bo phenel peske: ‘E puraňi hiňi feder.’ ”

6

O phučiben pal o Šabbat

1 Jekhvar pro Šabbat (sombatone), sar o Ježiš džalas prekal e maľa, kaj sas sadzimen, leskere učeňika čhingerenas o klasi, pučinenas len andro vasta a chanas.

2 Akor lenge varesave džene le Farizejendar phende: “Soske keren oda, so našti keren pro Šabbat?”

³ O Ježiš lenge phenda: “Mek šoha (ňikda) na genda, so kerda o David, sar sas bokhalo ov the leskere manuša?”

⁴ Akor, sar gela andro Devleskero kher, ila o sentne mare a chalas a diña the peskere manušen, choc ola mare našti chalas ňiko aver, ča o rašaja.”

⁵ A phenda lenge: “O Čhavo le Manušeskero hin o Raj upral o Šabbat.”

O Ježiš sastarel pro Šabbat

⁶ Jekhvar pre aver Šabbat gela andre sinagoga a sikavelas. A sas ode jekh manuš, saves sas ňevladno čačo vast.

⁷ O zakoňika the o Farizeja užarenas, či sastarela varekas pro Šabbat, hoj len te el vareso pre leste te phenen.

⁸ O Ježiš džanelas, so gondolinen, no the avke phenda le manušeske, saves sas ňevladno vast: “Ušti a ačh kade maškaral!” Ov uštila a ačhelas.

⁹ Akor lenge o Ježiš phenda: “Phučav tumendar: Šaj pro Šabbat mištes te kerel, vaj namištes te kerel? O dživipen te zachrañinel, či te murdarel?”

¹⁰ Dikhla pašal peste pre savoredžene a phenda le manušeske: “Nacirde o vast!” Kerda avke a leskero vast sas pale sasto.

¹¹ Avla andre lende bari cholí a vakerenas maškar peste, so šaj kerdehas le Ježišoske.

O dešuduj učeňika

¹² Andre ola dživesa pes gela o Ježiš pro verchos te modľinel a sas ode calí rat andre modľitba.

13 Sar vidňisalila, vičinda peske le učeňiken a kidňa peske lendar avri dešudujen (12), saven diňa nav apoštola. Oda sas kala:

14 O Šimon (saveske diňa nav Peter), leskero phral o Andrej, o Jakob, o Jan, o Filip, o Bartolomej,

15 o Matuš, o Tomaš, o Jakob le Alfeoskero the o Šimon (saves vičinenas Zelota),

16 o Juda, o čhavo le Jakoboskero – the o Judaš Iškarijotsko, savo les zradzinda.

But manuša džan pal o Ježiš

17 Sar lenca geľa tele, zaačila pro rovno than. Sas leha but leskere učeňika the igen but nipi andral cali Judsko a Jeruzalem, the andral e Tirsko the Sidoniko phuv pašal o moros.

18 Avenas les te šunel a hoj len te sastarel andral lengere nasvalibena. A sas sastarde avri the ola, saven trapinenas o nalače duchi.

19 Savore nipi pes lestar kamenas te chudel, bo avelas lestar avri e zor, so savoren sastarelas.

Ko hin bachtalo a kaske vigos

20 Ov dikhľa pre peskere učeňika a vakere-las: “Bachtale hine o čore, bo tumaro hin o krališagos le Devleskero!

21 Bachtale hin ola, save hine akana bokhale, bo avena čalarde! Bachtale hine ola, save akana roven, bo palis asana!

22 Bachtale san, te tumen o nipi našti avri ačhena, te tumen čhivena avri a anena pre ladž a ruhinena pes pre tumaro nav vaš o Čhavo le Manušeskero.

23 Radisaŕon andre oda džives a khelen, bo andro ņebos tumen užarel baro počičiben. Se the lengere dada avke kerenas le prorokenge!

24 Ale vigos tumenge, barvale, bo tumen imar akana ilan tumaro radišagos!

25 Vigos tumenge, so san akana čalarde, bo avena bokhale! Vigos tumenge, so akana asan, bo avena andre žala a rovena!

26 Vigos tumenge, te pal tumende savore nipi mištes vakerena, bo ipen avke kerenas lengere dada le falošne prorokenca!”

O kamiben ko ņeprijatela

27 “Ale tumenge, so man šunen, phenav: Kamen tumare ņeprijatelen, keren lačhipen olenge, ko tumen našti avri ačhen,

28 žehñinen olenge, ko tumen košen, a modlinen tumen vaš ola, save tumen tele dikhen.

29 Oleske, ko tut demel pal jekh čham, sikav the dujto a oleske, ko tutar lel o plaštos, de the o gada.

30 De sakones, ko tutar mangel. A ma mang pale olestar, ko tutar ila vareso.

31 Avke, sar kamen, hoj o nipi tumenge te keren, keren the tumen lenge.

32 Te kamen ča olen, so tumen kamen, savo počičiben vaš oda užaren? Se the o binošne kamen olen, so len kamen.

33 A te keren o lačhipen ča olenge, save tumenge keren lačhipen, savo počičiben vaš oda užaren? Se the o binošne oda keren.

34 Te dena kečeñ ča olen, pal save džanen, hoj tumenge dena pale, savo počičiben vaš oda

užaren? Se the o binošne den kečeň, hoj oda te dochuden pale.

³⁵ Ale kamen olen, save pre tumende džan! Keren lenge o lačhipen, den kečeň a ma užaren pale. Avke ela tumaro počiniben baro a avena o čhave le Nekbaredereskere, bo ov hino lačo the ko nalače the ke ola, save leske na palikeren.

³⁶ Vašoda aven lačhejileskere, avke sar tumaro Dad hino lačhejileskero.”

Te na sudzinen jekh avres

³⁷ “Ma sudzinen a na avena sudzimen! Ma odsudzinen a na avena odsudzimen! Odmuken a ela tumenge odmuklo.

³⁸ Den a ela tumenge dino a thovela pes andre tumari brekh pherdo mira, razimen avri, zaispidni andre a pherardi, bo sava miraha merines, ajsaha tuke ela merimen.”

³⁹ Phenda lenge the podobenstvo: “Či šaj lidžal o koro le kores? Či na perena sodujđzene andre chev?

⁴⁰ Oda, ko siklol, nane bareder sar oda, ko les sikavel, ale sako, ko hin avrisikado, ela ajso sar oda, ko les sikavel.

⁴¹ Soske dikhes o šmecos andre jakh tire phraleske, ale andre tiri jakh o kašt na dikhes?

⁴² Abo sar šaj phenes tire phraleske: ‘Phrala, domuk, hoj tuke te lav avri o šmecos andral e jakh,’ ale oda kašt, so hin andre tiri jakh, na dikhes? Tu dujemujengero! Ešeb (peršo) le avri o kašt andral tiri jakh a palis šaj les avri o šmecos andral e jakh tire phraleske.”

Pal o lačo the nalačo stromos

43 “Bo o lačno stromos na anel nalačno ovocje a o nalačno stromos na anel lačno ovocje.

44 Bo dojekh stromos pes prindžarel pal o ovocje. Se andral o kandre (o kraki) na obkiden o figi, aňi andral o koľaka na obkiden o hroznos.

45 O lačno manuš lel avri andral peskero lačno barvalipen o lačne veci a o nalačno manuš andral peskero nalačno barvalipen lel avri o nalačne veci. Bo soha hin pherardo o jilo, oda o muj vakerel.”

Pal o duj khera

46 “So man vičinen: ‘Rajeja, Rajeja,’ ale na keren oda, so phenav?

47 Sikavava tumenge sar hin oda, ko avel ke ma, šunel mire lava a doľikerel len.

48 Oda manuš hino sar oda, savo ačhavelas peskero kher. Kopalinelas a geľa but tele andre phuv a thođa o zaklados pre skala. Sar avľa o baro brišind a demađa baro paňi pre oda kher, na čhaladža leha, bo sas mištes zathodo pre skala.

49 Ale oda, ko šunđa a na kerdđa, hino sar oda manuš, savo ačhađa peskero kher pre phuv bi o zaklados. Sar avľa o baro paňi a demađa pre oda kher, takoj pes rozpeľa a peľa igen bares.”

7

Sastarel le veliteliskere sluhas

¹ Sar o Ježiš dovakerđa oda savoro le manušenge, save les šunenias, geľa andro Kafarnaum.

² Jekhe velitelis upral o šel (100) slugađa sas sluhās, saves igen likerelas. No oda sluhās sas pro meriben nasvalo.

³ Sar šunđa o velitelis pal o Ježiš, bičhađa ke leste varesave Židovike phurederen, hoj te mangel les, hoj te avel a te sastarel leskere sluhās.

⁴ On avle ko Ježiš, igen les mangenas a phende: “Zasogalinel (zaslužinel) peske, hoj leske oda te keres,

⁵ bo ov kamel amare nipen. Se mek e sinagoga amenge ačhađa.”

⁶ Avke lenca o Ježiš gela. Sar imar na sas dur ole kherestar, bičhađa ke leste o velitelis peskere prijatelēn, hoj leske te phenen: “Rajeja, ma trapin tut, bo na som hodno, hoj te aves andre miro kher.

⁷ Añi mañ na šunavas hodno te džal ke tute. Ale phen ča lav a miro sluhās sastola avri.

⁸ Bo the me som manuš tel o vast avrengē a tel miro vast hin o slugađa. A te phenava kaleske: ‘Dža!’ – ta džala; a avreske: ‘Av!’ – ta avela; a mire sluhāske: ‘Ker kada!’ – ov takoj kerela.”

⁹ Sar oda šunđa o Ježiš, čudalinda pes. Visarđa pes ko nipi a phenda lenge: “Phenav tumenge, hoj andro Izrael na dikhlom kajso baro pačaben.”

¹⁰ Sar ola džene, save sas bičhade, gele pale andro kher, arakhle ole sluhās, savo sas nasvalo, imar sastes.

Le vdovakere čhas uštavel andral o meriben

11 Pre aver džives džalas o Ježiš andro foros, so pes vičinel Nain. A džanas leha but leskere učēnika the igen but nipi.

12 Sar doavla paš e foroskeri brana, ipen akor lidžanas avri jekhe mules. Oda sas jekhoro čhavo peskera dakero, savi sas vdova. Džanas laha igen but nipi andral o foros.

13 Sar la dikhla o Raj, sas leske igen pharo pre late a phenda lake: “Ma rov!”

14 Geľa pašeder, chudla pes le mochtestar a ola, save lidžanas le mules, zaačhile. O Ježiš phenda: “Čhavoreja, phenav tuke, ušti!”

15 O mulo peske bešla a chudla te vakere. O Ježiš les diňa leskera dake.

16 Akor avla bari dar pre savorende. Lašarenas le Devles a phenenas: “Baro prorokos uštıla maškar amendē a o Del avla ke peskere nipi!”

17 Kada hiros pal leste pes rozligenda pal cali Judsko the pal savore fori odarik pašal.

O Jan bičhavel muršen ko Ježiš

18 Le Janoskere učēnika leske ande o hiros pal oda savoro. Palis o Jan peske vičinda duje dženen peskere učēnikendar

19 a bičhađa len ko Ježiš, hoj lestar te phučen: “Sal tu oda, ko majinel te avel, abo kempel te užarel avres?”

20 Sar avle ola murša ke leste, phende: “O Jan Krstiteľ amen bičhađa pal tu a phenda, hoj tutar te phučas: ‘Sal tu oda, ko majinel te avel, abo kempel te užarel avres?’ ”

²¹ Ipen andre odi ora sastarelas but dženen le nasvalibnastar, avre dukhendar the le nalače duchendar a but kore dženenge diňa pale te dikhel.

²² O Ježiš lenge odphendā: “Džan a phenen le Janoske, so dikhlān the šundān: O kore dikhen, o bange phiren, o malomocne pes žužaren, o kašuke šunen, o mule ušten andral o meriben a le čorenge pes vakerel o evaňjelium.

²³ Bachtalo hin oda manuš, ko na perel andral o pačaben vaš ma!”

Vakerel avri pal o Jan

²⁴ Sar on odgele, chudlā o Ježiš te vakerel le nipenge pal o Jan: “So geľan te dikhel pre pušta? E trstīna, savaha čhalavel e balvaj?

²⁵ Abo, so geľan te dikhel? Manušes, savo hino urdo andro barikane gada? Se ola, save uren o barikane gada a dživen barikanes, bešen andro palaca.

²⁶ Abo, soske geľan te dikhel? Le prorokos? He, phenav tumenge, mek buter sar prorokos.

²⁷ Bo ov hin oda, pal kaste hin pisimen:

*‘Me bičhavav mire poslos anglal tu
a ov pririchtinela prekal tu o drom.’*

²⁸ Bo phenav tumenge, hoj nane bareder prorokos sar o Jan Krstītel maškar savore nipi, save ulile (pes narodzinde) le džuvľendar, ale oda, ko hin nekcikneder andro ņeboskero krališagos, hino bareder sar ov.”

²⁹ Sar o nipi the o colňika, save šunenas le Jan, pes dine te bolel leskere bolipnaha, on peske pridžanle, hoj o Del hino čačipnaskero.

³⁰ Ale o Farizeja the o zakoňnika odčhide pestar oda, so o Del kamla, bo na priile le Janoskero bolipen.

³¹ O Ježiš phenda: “Ke kaste pripodobňinava adadživeskere manušen? Pre kaste maren?”

³² Hine sar ola čhavore, save bešen pro placos a vičinen pre peste: ‘Bašavahas tumenge, ale na khelenas! Gilavahas andre žala sar upral o mulo, ale na rovenas!’

³³ Bo avla o Jan Krstiteľ, savo na chalas maro aňi na pijelas mol, a phenen: ‘Hin andre leste nalačo duchos!’

³⁴ Avla o Čhavo le Manušeskero, savo chalas the pijelas, a phenen: ‘Dikhen, ajso chavačis the pijakos! Likerel pes le binošnenca the le colňikenca!’

³⁵ Ale le Devleskero godaveripen pes presikavel sar čačipen oleha, so kerel.”

O Ježiš andro kher ko Farizejis

³⁶ Varesavo Farizejis les vičinda ke peste te chal. O Ježiš gela andro leskero kher a bešla peske pal o skamind.

³⁷ No andre oda foros sas varesavi binošno džuvli. Sar pes došunda, hoj bešel andre le Farizejiskero kher, anda peha jekh caklocis, andre savo sas igen dragano olejos.

³⁸ Ačhelas pal leste paš leskere pindre, rovelas a chudla leske te cindarel le apsenca o pindre a khoselas len le balenca. Čumidelas leske o pindre a pomakhelas le voňave olejoha.

³⁹ Sar kada dikhla o Farizejis, savo les vičinda ke peste, phenda peske: “Te ov ulahas prorokos,

džanlahas, ko hin kadi džuvli, savi pes lestar chudel – hoj hiñi binošni.”

⁴⁰ O Ježiš leske odphenda: “Šimon, kamav tuke vareso te phenel.” Ov phenda: “Phen, učitelina!”

⁴¹ “Duj džene kamenas love jekhe manušeske, savo delas kečeñ. Jekh leske kamelas pandž šel (500) rupune a dujto penda (50).

⁴² Na sas len sar te del pale a ov odmukla sodujdženenge. Phen mange: Ko kale dujendar les buter kamela?”

⁴³ O Šimon odphenda: “Gondolinav mange, hoj oda, kaske buter odmukla.” O Ježiš leske phenda: “Mištes rozsudzindal.”

⁴⁴ Visarda pes ke džuvli a phenda le Šimonoske: “Dikheš kala džuvla? Avlom andre tiro kher a na diñal man pañi pro pindre, ale oj mange o pindre peskere apsenca cindarda a peskere balenca len khosla.

⁴⁵ Tu man na čumidlal, ale oj mange na preachiła te čumidel o pindre, kanastar avlom andre.

⁴⁶ O šero mange na pomakhlal le olejoha, ale oj mange pomakhla o pindre le voñave olejoha.

⁴⁷ Vašoda tuke phenav, oda, hoj but kamel, sikavel, hoj lakere but bini hine odmukle. Oda, kaske hin frima odmuklo, frima kamel.”

⁴⁸ A phenda lake: “Odmuken pes tuke o bini.”

⁴⁹ Ola džene, save leha bešenas jekhetane paš o skamind, chudle maškar peste te vakerel: “Ko hin kada, hoj the o bini odmukel?”

⁵⁰ Ale o Ježiš phenda la džuvlake: “Tiro pačaben tut zachrañinda. Dža andro smirom!”

8

O džuvľa, save phirenas le Rajeha

¹ Palis phirelas o Ježiš pal o fori the gavora, kazinelas a vakerelas pal o krališagos le Devleskero. A sas leha o dešuduj (12) učeňika

² the varesave džuvľa, saven sastarda avri le nalache duchendar the le nasvalibenendar. Oda sas e Maria (sava vičinenas Magdalena), andral savi gele avri eŧta demoni;

³ e Johanna, e romňi le Chuzasoskeri, savo dodikhelas pro chulajipen le Herodesiske; e Zuzana, the mek but aver, save lenge po-možinenas peskere lovenca the vecenca.

O podobenstvo pal o štar phuva

⁴ Sar pes zgele igen but nipi a zdžanas pes ke leste but manuša andral o fori, phenda kada podobenstvo:

⁵ “Geľa o manuš te rozčhivkerel o semena. Sar rozčhivkerelas, varesave pele paš o drom, phirelas pes pal lende a o čirikle len chale.

⁶ Aver pele pro baruno than, a sar barile, šučila avri, bo na sas len paňi.

⁷ Aver pele maškar o kandre (kraki) a o kandre barile jekhetane lenca a tasade len.

⁸ A varesave pele andre lači phuv a sar barile avri, ande šelvar ajci chasna.” Sar oda o Ježiš dovakerda, vičinda: “Kas hin kana pre oda, hoj te šunel, mi šunel!”

⁹ Leskere učeňika lestar phučle: “Pal soste hin kada podobenstvo?”

¹⁰ Ov phenda: “Tumenge hin dino te achalol o garude veci andral o Devleskero krališagos, ale

oklengje avri pes vakerel andro podobenstva, hoj te *dikhen, ale te na dikhen*; hoj te *šunen, ale te na achalon*.

O Ježiš vakerel avri o podobenstvo

¹¹ O podobenstvo hin pal kada: O semenos hin o lav le Devleskero.

¹² Ola, save hine paš o drom, hine ola, save šunen, ale palis avel o beng a lel avri o lav andral lengero jilo, hoj te na pačan a te na aven zachrañimen.

¹³ Ola, savenge hino sadzimen pre skala, hine ajse, save prilen o lav radišagoha, sar šunen, ale nane len koreñis a pačan ča pre varesavo časos a akor, sar avel e proba (skuška), oddžan.

¹⁴ Ola, savenge hino sadzimen andro kandre, hine ola, save šunde o lav, ale tasaven len andre o starišagi, o barvalipen the o kiñešagi le dživipnaskere a nane lendar chasna.

¹⁵ A ola andre lači phuv, hin ola, save šunde o lav a likerem les andro čačipnaskero the lačo jilo a anen furt chasna.

Pal e momeli

¹⁶ Ńiko, ko labarel e momeli, na garuvel la tel e piri, aňi na thovel la tel o hados, ale ačhavel la pro momelaris, hoj ola, save aven andre, te dikhen o svetlos.

¹⁷ Bo nane nič počoral, so na ela jekhvar sikado, a nane nič garudo, so pes na džanela a na avela jekhvar avri.

¹⁸ Vašoda šunen mištes! Bo kas hin, oles mek ela dino, a kas nane, olestar pes lela mek oda, so peske gondolinel, hoj les hin.”

Le Rajeskeri daj the phrala

¹⁹ Avle ke leste leskeri daj the o phrala a naši pes ke leste dochudle, bo sas ode but manuša.

²⁰ O manuša phende leske: “Tiri daj the tire phrala ačhen avri a kamen tut te dikhel.”

²¹ O Ježiš lenge odphenda: “Miri daj the mire phrala hine ola, save šunen le Devleskero lav a dolikeren les.”

O Raj zaačhavel e balvaj

²² Jekh džives o Ježiš geľa andre lodka le učeníkenc a phenda lenge: “Aven, predžas la lodkaha pre oki sera le moroske.” A on gele.

²³ Sar pes la lodkaha plavinenas, o Ježiš zasuča. Jekhvareste avľa bari balvaj pro moros. E lodka pherdolas le paňeha avke, hoj imar šaj tašľile.

²⁴ Avle ke leste, uštade les a phende: “Rajeja! Rajeja! Imar tašľivas!” Avke o Ježiš uštıla, pokarhinda la balvaj the le vľnen a on preačhile a pro moros sas igen čhit.

²⁵ A phenda lenge: “Kaj hin tumaro pačaben?” O učeníka pes andre dar čudalinenas a phenas jekh avreske: “Ko hin kada manuš, hoj le balvajenge the le paňeske rozkazinel a on les šunen?”

O posadnuto manuš andre Gadara

²⁶ Andral e Galileja doavle la lodkaha andre phuv Gadara, so hiňi pre aver sera le morostar.

²⁷ Sar geľa avri andral e lodka, arakhľa pes leha varesavo muř andral oda foros, andre savo sas nalačhe duchi. Imar čirlastar sas lango a na bešelas andro kher, ale andro hrobi.

²⁸ Sar dikhla le Ježiš, vriskišagoha peła anglal leste a vičinda zorales: “So man hin tuha, Ježiš, Čhavo le Nekbaredere Devleskero? Mangav tut, ma trapin man!”

²⁹ Phenda oda, bo o Ježiš prikazinda le nalače duchoske, hoj te džal avri andral leste. Choc les phandenias le lancenca the le putenca pro pindre a merkinenas pre leste, ov furt phagerelas o puta a o nalačo duchos les lelas pro omukle thana.

³⁰ O Ježiš lestar phučla: “Sar tut vičines?” Ov phenda: “Legion,” bo but nalače duchi gele andre leste.

³¹ A mangelas les, hoj len te na bičhavel andre benguňali chev*.

³² Sas ode baro stados le balenca, so pes pasinenas pro verchos. Mangle le Ježiš, hoj lenge te domukel te džal andre lende a ov lenge domukla.

³³ O nalače duchi gele avri andral o manuš andro bale a o stados pes mukla tele le brehoha andro moros a tašlile.

³⁴ Sar dikhle o pastjera, so pes ačhila, denašle a phende ada avri andro foros the pro mali.

³⁵ Avke o manuša avle te dikhel, so pes ačhila. Sar avle ko Ježiš, arakhle ole manušes, andral savo gele avri o nalače duchi, te bešel paš le Ježišoskere pindre – urdones the paš e godi – a daranas pes.

³⁶ Ola, save oda dikhle, lenge vakerenas, sar sas o posadnuto sastardo.

³⁷ Akor savore nipi andral Gadaraňiko phuv les mangelas, hoj te džal lendar het, bo avla pre

---

* **8:31** Abo: o Abyssos

lende igen bari dar. Avke o Ježiš geľa andre lodka a visarda pes pale.

³⁸ Oda murš, andral savo gele avri ola nalače duchi, les mangelas, či šaj džal leha. Ale o Ježiš les bičhađa het. Phenda leske:

³⁹ “Dža khere a vaker, save bare veci tuke kerđa o Del.” Ov geľa a vakerelas pal calo foros, save bare veci leske kerđa o Ježiš.

E muľi čhajori the e nasvali džuvľi

⁴⁰ Sar avľa o Ježiš pale pre aver sera le moroske, priile les igen but nipi, bo savore les užarenas.

⁴¹ Avľa ode jekh murš, savo pes vičinelas Jairus. Ov sas angluno manuš andral e sinagoga. Peľa paš le Ježišoskere pindre a mangelas les, hoj leha te džal andre leskero kher,

⁴² bo leskeri jekhori čhajori – vaj dešuduj beršengeri – merelas. Sar džalas, o nipi pes pre leste ispidenas.

⁴³ Sas maškar lende varesavi džuvľi, savi sas dešuduj berš nasvali pro džuvľikano nasvaliben a diňa savoro, so la sas avri le doktorenge, ale ňiko la našti sastarda.

⁴⁴ Oj avľa ko Ježiš a palunestar pes dotkňinda leskere gadendar a takoj lake o rat preačila te džal.

⁴⁵ O Ježiš phenda: “Ko pes mandar chudľa?” A sar pes ňiko na pridžanelas, phenda o Peter: “Rajeja, o nipi pes pre tu kikiden the ispiden [a tu phenes: ‘Ko pes mandar chudľa?’]”

⁴⁶ Ale o Ježiš phenda: “Chudľa pes mandar vareko, bo šundom, sar mandar geľa avri e zor.”

47 Sar dikhla odi džuvli, hoj oda našti garuvel andre, izdralas daratar, avla a peła anglal leste a angle savoredženende leske phenda avri, soske pes lestar chudla a sar sastila avri.

48 Ov lake phenda: “Čhaje miri, tiro pačaben tut sastarda. Dža andro smirom!”

49 Medik o Ježiš vakerelas, avla vareko andral le Jairoskero kher a phenda leske: “Tiri čhajori imar mula, de smirom le učiteliske!”

50 Sar oda šunda o Ježiš, phenda leske: “Ma dara tut! Ča pača a ela sastardi!”

51 Geła andro kher a na domukla ñikaske, hoj leha te džal andre, ča le Peteriske, Janoske the Jakoboske a the la čhajorakera dake the dadeske.

52 Savore rovenas a hikinenas upral late. Ale o Ježiš phenda: “Ma roven! Na mula – ča sovel.”

53 Asandile les avri, bo džanenas, hoj mula.

54 Ale ov tradna savoren avri, chudla la le vastestar a vičinda: “Čhajorije, ušti!”

55 Lakero duchos avla pale andre late a oj takoj uštila. O Ježiš prikazinda, hoj la te den te chal.

56 Lakeri daj the dad ačhile bijal peste, ale o Ježiš lenge prikazinda, hoj te na vakeren ñikhaj, so pes ačila.

9

Bičhavel avri le dešuduje učeñiken

1 O Ježiš vičinda ke peste le dešuduje učeñiken a diña len e autorita the zor, hoj te traden avri savore nalače duchen a te sastarel o nasvalibena.

² Bičhađa len te kazinel pal o krališagos le Devleskero a te sastarel le nasvalen.

³ Phenda lenge: “Ma len tumenca nič pro drom – aňi e paca, aňi e zajdica, aňi maro, aňi love, aňi po duj gada.

⁴ Te džana andre varesavo kher, ačhen ode, medik na džana avri andral oda foros.

⁵ Džan het andral oda foros, kaj tumen na prilena a o prachos pal o pindre keren tele, sar svedectvo pre lende.”

⁶ Avke gele, phirenas pal o gavora, vakerenas o evaňjelium a všadzik sastarenas.

O Herodes phučel pal o Ježiš

⁷ The o tetrarchas o Herodes šunda pal savoreste, so kerelas o Ježiš, a na džanelas, so peske te gondolinel, bo vareko phenelas, hoj o Jan uštıla andral o meriben,

⁸ a varesave džene phenenas, hoj o Eliaš pes sikada, a pale aver phenenas, hoj uštıla jekh le čirlatune prorokendar.

⁹ O Herodes phenda: “Le Janoske odčhindom o šero. Ko hin akor kada, hoj pal leste šunav kajse veci?” A kamelas les te dikhel.

O Raj čalarel pandž ezere manušen

¹⁰ Sar avle o apoštola pale, vakerenas le Ježišoske sa, so kerenas. Iľa len peha a gele korkore andro foros, so pes vičinel Betsaida.

¹¹ Sar pes oda o nipi dodžanle, gele pal leste. Priiľa len a vakerelas lenge pal o krališagos le Devleskero a sastarelas olen, kaske oda kampelas.

12 Sar imar zaračolas, avle o dešuduj (12) učeňika ke leste a phende leske: “Rozmuk le nipen, hoj te džan andro pašutne fori the gavora te presovel e rat a te arakhen peske te chal, bo kade sam dur le forostar.”

13 Phenda lenge: “Tumen len den te chal!” On phende: “Hin amen ča pandž mare the duj ribi. Kames, hoj te džas a te cinas chaben prekal savore kala nipi?”

14 Sas ode vaj pandž ezera (5 000) murša. Ale phenda peskere učeňikenge: “Thoven len te bešel andro partiji po penda (50) dženeni!”

15 Kerde avke a thode savoren te bešel.

16 Palis ila ola pandž mare the duj ribi, dikhla pro ňebos, požehňinda, phagerelas a delas le učeňikenge, hoj on te poden le manušenge.

17 Chale savore a čalile. Olestar, so ačila, kidle upre dešuduj košara.

O Peter viznavinel, ko hin o Ježiš

18 Sar pes modlinelas korkoro a sas leha the o učeňika, phučla lendar: “So phenen o manuša pal mande? Ko phenen, hoj som?”

19 On leske odphende: “Hoj o Jan Krstiteľ, aver phenen, hoj o Eliaš, a pale aver vakeren, hoj uštíla jekh le čirlatune prorokendar.”

20 Ov lendar phučla: “A tumen, so phenen – ko som?” O Peter leske odphenda: “Tu sal o Kristus le Devleskero!”

21 No o Ježiš lenge zoraha prikazinda, hoj oda ňikaske te na phenen avri.

22 Palis lenge phenda: “O Čhavo le Manušeskero mušinela but te cerpinel a te

el odčhido le phurederendar, le nekbaredere rašajendar the le zakoňikendar. Mušinela te el murdardo a pal o trin dživesa te uštel andral o meriben.”

Sar te džal pal o Ježiš

²³ A savorenge phenda: “Te kamel vareko te avel pal ma, mi zaprinel pes, mi lel sako džives peskero kerestos a mi avel pal ma.

²⁴ Bo sako, ko kamel te zachraňinel peskero dživipen, les našavela, ale ko našavela peskero dživipen vaš ma, oda les zachraňinela.

²⁵ Bo so hin le manušes olestar, te dochudela calo svetos, ale peskero dživipen musarela a našavela?

²⁶ Bo sako, ko pes ladžala vaš ma the vaš mire lava, vaš oda pes ladžala the o Čhavo le Devleskero, sar avela andre peskeri slava the andre slava le Dadeskeri the le sentne aňjelengeri.

²⁷ Ale čačipen tumenge phenav, hoj varesave džene tumendar, save kade ačhen, na dikhena o meriben, medik na dikhena o krališagos le Devleskero.”

O Ježiš pes čerinel andre slava

²⁸ Vaj ochto džives pal ola lava, ila peha o Ježiš le Peter, le Jan the le Jakob a geľa pro verchos pes te modlinel.

²⁹ Sar pes o Ježiš modlinelas, leskero muj pes jekhvareste čerinda a leskere gada parňile a dičhonas sar o bleskos.

³⁰ A jekhvareste duj murša leha vakerenas, o Mojžiš the o Eliaš.

31 Sikade pes andre slava a vakerenas pal leskero meriben andro Jeruzalem, so pes mušinda te ačhel, avke sar oda o Del kamelas.

32 Angloda pro Peter the okla učeņika avľa zoralo soviben a sar pes prekerde dikhle leskeri slava the le Mojžiš a Eliaš, save leha ačhenas.

33 Sar ola murša imar kamenas te džal het, phenda o Peter le Ježišoske: “Rajeja, mištes amenge hin kade. Keras peske trin stani: Jekh tuke, jekh le Mojžišoske the jekh le Eliašoske!” Ov na džanelas, so vakerelas.

34 Mek sar oda vakerelas, avľa e chmara a zaučharđa len. Daranas pes, sar džanas andre chmara.

35 Andral e chmara prevakerđa o hangos: “Kada hin miro Čhavo, saves mange avri kidňom – les šunen!”

36 Androda, sar vakerelas oda hangos, ačhila o Ježiš pale ča korkoro. On sas čhit a andre ola dživesa na vakerenas ňikaske pal oda, so dikhle.

Sastarel le čhas zaphandles le demonoha

37 Pre aver džives, sar avle tele pal o verchos, arakhle pes lenca igen but nipi.

38 A jekh manuš ole nipendar vičinda: “Učitelina, mangav tut, dikh pre miro čhavo, bo nane man aver čhave, ča ov jekh.

39 O duchos les chudel a jekhvaresto vriskinel a čhivkerel leha, marel leske pro muj o peni, furt les trapinel a phares lestar džal het.

40 Manglom tire učeņiken, hoj les te traden andral leste avri, no on oda našťi kerde.”

41 O Ježiš lenge odphenda: “Ó, tumen previsa-arde manušale bi o pačaben! Mek dži kana tumenca avava a lidžava tumen? An kade tire čhas!”

42 Mekča, sar avelas o čhavo, čhida leha o nalacho duchos a čhivkerelas leha. Ale o Ježiš pokarhinda le nalache duchos, sastarda le čhavores a diña les pale le dadeske.

43 A savore pes čudalinenas oleske, savi bari hin le Devleskeri zor. Androda, medik pes sako čudalinelas oleske, so kerelas o Ježiš, ov phenda peskere učeňikenge:

44 “Tumen ma bisteren pre kala lava: O Čhavo le Manušeskero ela dino le manušenge andro vasta.”

45 Ale on na achalile kale laveske, bo sas garudo anglal lende, hoj leske te na achalon, ale daranas pes lestar pal oda lav te phučel.

Ko hin čačes baro

46 O učeňika chudle maškar peste te gondolinel, ko hin lendar bareder.

47 Ale o Ježiš dikhla, so peske andro jilo gondolinen. Ila le čhavores, ačhada les paš peste

48 a phenda: “Sako, ko prilela kajse čhavores andre miro nav, man prilel. A sako, ko man prilel, prilel oles, ko man bičhada. Bo oda, ko hin maškar tumende nekcikneder, oda hin čačes baro.”

49 O Jan phenda: “Rajeja, dikhlam varesave manušes te tradel avri le demonen andre tiro nav a na domukahas leske, bo na phirel amenca.”

50 Ale o Ježiš leske phenda: “Domuken leske, bo oda, ko na džal pre tumende, hino tumenca.”

O Samarijiko gav na prilel le Ježiš

⁵¹ Sar imar sas pašes ola dživesa, hoj o Ježiš te el ilo upre andro ňebos, phenda peske, hoj džal andro Jeruzalem.

⁵² A bičhađa anglal peste varesave manušen, hoj leske savoro te pririchtinen. Gele a doavle andro Samarijiko gav,

⁵³ ale ola nipi les ode na priile, bo o Ježiš sas pro drom andro Jeruzalem.

⁵⁴ Sar oda dikhle o učeňika o Jakob the o Jan, phende: “Rajeja, kames, hoj te mangas e jag andral o ňebos, hoj len te labarel [avke sar kerđa o Eliaš?”]

⁵⁵ Ale o Ježiš visalila, pokarhinda len [a phenda: “Tumen na džanen, savo duchos andre tumende hin,

⁵⁶ bo o Čhavo le Manušeskero na avla te murdarel le manušen, ale te zachraňinel.”] A gele andre aver gavoro.

Sar te džal pal o Ježiš

⁵⁷ Jekhvar, sar džanas pal o drom, vareko leske phenda: “Rajeja, džava pal tu všadzik, kaj džaha.”

⁵⁸ O Ježiš leske phenda: “Le lišken hin peskere cheva a le čiriklen peskere hňizdi, ale le Čhas le Manušeskeres nane kaj o šero te thovel.”

⁵⁹ A avreske phenda: “Av pal ma!” Ale ov phenda: “Rajeja, domuk mange ešeb (peršo) te džal te parunel mire dades.”

⁶⁰ Ale o Ježiš leske phenda: “Le mulen muk te parunel peskere mulen, ale tu dža a vaker pal o krališagos le Devleskero!”

⁶¹ Aver phenda: “Džava pal tu, Rajaja, ale domuk mange ešeb, hoj te dav mira famelijake te džanel, hoj džav het.”

⁶² Ale o Ježiš leske phenda: “Ňiko, ko thovel peskero vast pro pluhos a obdikhel pes palal, nane hodno andre le Devleskero krališagos.”

10

Bičhavel le eftavardeš učeňiken

¹ Palis kidňa avri o Raj the avre eftavardeš (70) dženen a bičhada len po dujen anglal peste andre dojekh foros the pre dojekh than, kaj ov kamelas te džal.

² A phenda lenge: “E žatva hiňi bari, ale frima hin ola, save keren buči. Vašoda mangen le Rajes upral e žatva, hoj te bičhavel le robotňiken pre leskeri žatva.

³ Džan! Bičhavav tumen sar le bakroren maškar o ruva (vlki).

⁴ Ma len tumenca aňi bugelaris aňi zajdica aňi sandalki a ma zaačhen pro drom varekaha te vakerel.

⁵ Sar džana andre varesavo kher, ešeb (peršo) phenen: ‘Smirom kale khereske!’

⁶ Te ode ela manuš, savo prilela o smirom, tumaro smirom ačhela pre leste, ale te na, o smirom avela pale pre tumende.

⁷ Andre oda kher ačhen a chan the pijen oda, so tumen dena, bo o robotňikos peske zasogalinel (zaslužinel) peskero počiniben. Ma phiren kher kherestar!

⁸ Sar džana andre varesavo foros a prilena tumen, chan oda, so tumen dena.

9 Sasťaren andre oda foros le nasvalen a phenen lenge: ‘O krališagos le Devleskero avľa pašes ke tumende.’

10 Ale te džana andre varesavo foros a na prilena tumen, džan avri pre leskere ulici a phenen:

11 ‘Keras pre tumende tele mek the kada prachos, so pes amenge zachudľa pro pindre andre tumaro foros. Ale džanen, hoj o krališagos le Devleskero avľa ke tumende.’

12 No phenav tumenge, hoj le manušenje andral e Sodoma ela lokeder andre oda džives sar ole foroske.”

O napačabnaskere fori

13 “Jaj, vigos tuke Chorazin! Vigos tuke, Betsaido! Bo te pes andro Tir the andro Sidon ačhilehas ola zazraki, so pes ačhile ke tumende, čirla imar bešlehas urde andro gone, čhidehas peske pro šero o prachos a visardehas pes le binendar.

14 No, le forenge Tir the Sidon ela lokeder pro sudno džives sar tumenge.

15 A tu Kafarnaum, lidžas tut upre dži andro ňebos? Aveha tele čhido dži andro peklos!”

16 Phendá o Ježiš: “Oda, ko tumen šunel, man šunel, a ko tumen na prilel, man na prilel, a ko man na prilel, na prilel oles, ko man bičhađa.”

O eftavardeš učeníka aven pale

17 Palis avle pale ola eftavardeš (70) džene radišagoha a phenenas: “Rajeja, the o demona pes amenge podden andre tiro nav.”

18 Ov odphenda: “Dikhłom le satan te perel andral o űebos avke sar o perumos.

19 Šunen! Diňom tumen zor te uštarel pro sapa the pro škorpijoni a the autorita upral savori zor le bengeskeri a nič tumen na dukhavela.

20 Ale ma radisałon oleske, hoj pes tumenge o duchi podden, ale sigeder radisałon oleske, hoj tumare nava hine pisimen andro űebos.”

O Ježiš lašarel le Dades

21 Akor o Ježiš radisałila andro Sentno Duchos a phenda: “Lašarav tut Dado, Raja upral o űebos the upral e phuv! Bo garudał kala veci anglo avrisikade the godaver manuša a sikadał len le čhavorenge. He, Dado, bo avke oda kamehas.

22 Savoro mange hin dino mire Dadestar. űiko na džanel ko hin o Čhavo, ča o Dad. A űiko na džanel ko hin o Dad, ča o Čhavo the oda, kaske o Čhavo oda kamlahas te sikavel.”

23 Visarda pes ko učeňika, sar sas korkore a phenda: “Bachtale hine ola jakha, save dikhen oda, so tumen dikhen!

24 Bo phenav tumenge, hoj but proroka the krała kamenas te dikhel oda, so tumen dikhen, ale na dikhle, a kamenas te šunel oda, so tumen šunen, ale na šunde.”

Pal o lačo Samaritanos

25 Varesavo zakonikos uštıla a probalınelas (skušinelas) les: “Učitelina, so mange kampil te kerel, hoj te chudav o večno dživipen?”

26 O Ježiš leske phenda: “So hin pisimen andro Zakonos? So ode genes?”

27 Ov odphendā: *“Kameha le Rajes, tire Devles, andral calo tiro jilo, andral cali tiri duša, andral cali tiri zor the andral cali tiri godi a kameha avres avke sar pes korkores.”*

28 O Ježiš leske phendā: *“Mištes odphendāl, kada ker a dživeha.”*

29 Ale o zakoňikos kamelas te presikavel peskero čačipen a phučla lestar dureder: *“A ko hin mange oda pašutno manuš?”*

30 O Ježiš leske odphendā: *“Varesavo manuš džalas andral o Jeruzalem tele andro Jericho a chudle les o živaňa. Čhide leske tele o gada a marde les, gele het a mukle les ode jepaš mules.*

31 Ačhiľa pes, hoj džalas ole dromeha tele varesavo rašaj a sar les dikhľa, obgeľa les pal aver sera.

32 A avke the jekh Levitas, sar džalas tele, avľa paš oda than a sar les dikhľa, obgeľa tiš pal aver sera.

33 No palis avľa ke leste varesavo Samaritanos, savo džalas ole dromeha a sar les dikhľa, avľa leske pharo pre leste.

34 Avľa ke leste, čhida leske pro rani olejos the mol a phandľa len andre. Thođa les pre peskero somaris, ligenda les andro sovibnaskero kher a starinda pes pal leste.

35 Pre aver džives, sar džalas het, iľa avri duj denara, diňa le chulajiske a phendā: *‘Starin tut pal leste a te tut mola buter, me tuke počinava, sar avava kadarik pale.’*

36 Ko kale trinendar pes tuke dičhol, hoj sas pašutno manuš oleske, kas chudle o živaňa?”

37 Ov odphendā: “Oda, ko sas ke leste jileskero.” Akor leske o Ježiš phendā: “Dža a ker the tu avke!”

E Marta the e Maria

38 O Ježiš le učeņikenca džalas pal o drom a avla andre jekh gav. A e džuvli, savi pes vičinel Marta, les priiła andre peskero kher.

39 Sas la pheñ, savi pes vičinelas Maria. Oj peske bešla paš le Ježišoskere pindre a šunelas leskero lav.

40 Ale e Marta kerelas igen but pašal o manuša a imar sas pre late but. Avla ko Ježiš a phendā: “Rajeja, tu na dikhes, hoj miri pheñ man mukla, hoj te kerav pašal o manuša korkori? Phen lake, hoj manca te kerel!”

41 Ale o Ježiš lake odphendā: “Marto, Marto, starines the trapines tut but vecenca.

42 Ale ča jekh kempel. E Maria peske kidña avri, so hin feder, oda, so latar ņiko na lela.”

11

Le Rajeskeri modlitba

1 Jekhvar pes o Ježiš modlinelas pre varesavo than. Sar pes domodlinda, phendā leske varesavo leskero učeņikos: “Rajeja, sikav amen pes te modlinel, avke sar the o Jan sikađa peskere učeņiken.”

2 Ov lenge phendā: “Sar pes modlinen, phenen:

‘Dado [amaro, savo sal andro ņebos],
mi el sentňardo tiro nav,
mi avel tiro krališagos,

[mi ačhel pes tiri voľa, avke sar andro ňebos, avke the pre phuv!]

³ De amen adadžives o maro, so amenge kampil sako džives!

⁴ Odmuk amenge amare bini avke, sar the amen odmukas olenge, ko kerel bini pre amende. A ma domuk, hoj te avas cirdle andro binos, [ale le amendar le nalačhes].’ ”

Pal o prijateľis, savo pes na del te odmarel

⁵ Phendā lenge: “Te varekas tumendar hin varesavo prijateľis a te džaha ke leste pal jepaš rat a pheneha leske: ‘Phrala, de man kečeň trin mare,

⁶ bo avľa ke ma o prijateľis dural a nane man les so te del.’

⁷ A ov andral o kher leske odphendahas: ‘De smirom! O vudar imar hin phandlo a mire čhave hine manca imar pro hačos, naši uščav, hoj tut te dav.’

⁸ Phenav tumenge, te na uštela a na dela les o maro vaš oda, hoj hino leskero prijateľis, uštela a dela les sa, so kamel, vaš oda, hoj pes na ladžalas te mangel.

⁹ Avke the me tumenge phenav: Mangen a ela tumenge dino! Roden a arakhena! Durkinen a phundravela pes tumenge.

¹⁰ Bo sako, ko mangel, chudela, a ko rodel, arakhela, a oleske, ko durkinel, pes phundravela.

¹¹ Abo ko hin tumendar ajso dad, hoj te lestar o čhavo manglahas [maro, ta diňahas les bar]? Abo te lestar manglahas riba, ta diňahas les sapes?

12 Abo te lestar manglahas jandro, ta diňahas les škorpijonos?

13 Avke te tumen, save san nalače, džanen te del tumare čhaven lače dari, či tumaro Dad andral o ňebos na dela sigeder le Sentne Duchos olen, save lestar mangen?”

O Ježiš the o Belzebul

14 Jekhvar o Ježiš tradelas avri le ňemone demonos. Sar geľa avri o demonos o ňemo prevakerďa a o nipi pes čudalinenas.

15 Ale varesave džene lendar phende: “Ov tradel avri le demonen le Belzebuloskera zoraha, savo hino upral savore demona.”

16 A pale aver džene les pokušinenas a mangenas lestar znamenje andral o ňebos.

17 Ale o Ježiš džanelas, so peske gondolinen, a phendá lenge: “Dojekh krališagos, so pes rozulavel a džal pre peste, pes rozperela. The oda kher, so hino rozulado pre peste, perel.

18 Avke, te o krališagos le satanoskero hino rozulado maškar peste, sar šaj obačhela? Tummen phenen, hoj me tradav avri le demonen le Belzebuloha.

19 No, te me tradav avri le demonen le Belzebuloha, tumare učeníka len kaha traden avri? Vašoda on ena tumare sudci.

20 Ale te me le Devleskera zoraha tradav avri le demonen, akor avľa ke tumende le Devleskero krališagos.

21 Te jekh zoralo manuš – mištes vizbrojimen – merkinel pre peskero kher, leskero barvalipen ňiko našti čorel.

²² Ale te avľahas pre leste zoraleder, sar hino ov, a domardahas les, ov lestar lela leskeri vizbroj, pre savi pes zmukelas, a leskero barvalipen rozulavela.

²³ Oda, ko nane manca, džal pre mande, a ko na skidel manca, rozčhivkerel.”

Te o nalačo duchos avel pale

²⁴ “Šar džal o nalačo duchos avri andral o manuš, phirel pal o šuke thana a rodel peske than, kaj pes te odpočovinel. Sar na arakhel, phenel peske: ‘Džav pale andre miro kher, khatar avľom avri.’

²⁵ Sar avel, arakhel les avrišulado the avrišukalardo.

²⁶ Akor džal a lel peha mek efa avre duchen, goreder sar ov, džan andre a bešen ode. Avke ole manušaha pro agor ela mek goreder, sar sas ešebnovar (peršovar).”

²⁷ Androda, sar o Ježiš vakerelas, vičinelas jekh džuvľi ole nipendar: “Bachtali hin odi džuvľi, savi tut andā pro svetos a the ola kolina, so tut denas te pijel!”

²⁸ Ale ov odphenda: “Bachtale hine sigeder ola džene, save šunen le Devleskero lav a dolikeren les!”

O znađeje le Jonašiskero

²⁹ Sar pes zdžanas ke leste but nipi, chudľa te vakerel: “Adadživeskere manuša hine nalače, mangel znađeje, ale na ela lenge dino znađeje, ča o znađeje le prorokskero Jonašiskero.

³⁰ Bo avke, sar sas o Jonaš znameňje prekal o manuša andral o Ninive, avke ela the o Čhavo le Manušeskero kale manušenge.

³¹ E kralovna pal o juhos uštela pro sudos pre kala manuša a odsudzinela len, bo avla dural pal aver agor la phuvake te šunel o godaveripen le Šalamunoskero, ale kade hin vareko bareder sar o Šalamun.

³² O murša andral o foros Ninive uštena pro sudos pre kala manuša a odsudzinena len, bo sar lenge o Jonaš kazinelas, visarde pes le binendar, ale kade hin vareko bareder sar o Jonaš.

Pal e momeli

³³ Ńiko na labarel e momeli a na thovel la te ačhel pro garudo than aňi tel e piri, ale pro momelaris, hoj ola, save aven andre, te dikhen o svetlos.

³⁴ E momeli le teloskeri hin e jakh. Te ela tiri jakh žuži, andre calo tiro telos ela o svetlos, ale te na ela tiri jakh žuži, calo tiro telos ela andro kalipen.

³⁵ Merkin, hoj o svetlos, so hin andre tu, te na el kalipen!

³⁶ Te ela calo tiro telos andro svetlos a na ela andre űisavo kalipen, akor labola calo avke, sar te andre tu labilahas e lampa.”

O vakeriben pro Farizeja the zakoňika

³⁷ Sar o Ježiš mek vakerelas, vičinda les vare-savo Farizejis ke peste te chal. Geľa a bešľa peske paš o skamind.

38 Sar o Farizejis dikhla, hoj o Ježiš anglo chaben na thođa (na omordã) o vasta, čudalinda pes.

39 O Raj leske phenda: “Tumen, o Farizeja žužaren avral e kuči the o čaro, ale andre tumende hin pherdo hamišagos the nalačhipen.

40 Tumen nagodaver. Se oda, so stvorinda avruno, kerda the andruno!

41 Ale den le čorenge oda, so tumen hin andre kuči, a ela tumenge sa žužo.

42 Ale vigos tumenge Farizejale, hoj den o dešto kotor andral e meta, e ruta the savore aver korenje, ale obdžan o spravodlišagos the o kamiben le Devleskero. Kada kampła te kerel a koda te na zamukel.

43 Jaj, vigos tumenge Farizejale! Bo kamen anglune thana andro sinagogi a hoj tumenge te pozdravinen pro placos.

44 Jaj, vigos tumenge, [zakoňikale the Farizejale! Tumen dujemujengere!] Bo san sar o naprindžarde hrobi a o nipi, save pašal phiren, na džanen, hoj phiren upral o hrobi.”

45 Jekh le zakoňikendar leske odphenda: “Učitelina, te kavke vakeres, cholares the amen.”

46 O Ježiš phenda: “Vigos the tumenge, zakoňikale! Bo thoven pro nipi ajsó pharipen, so našti te zlidžal, ale tumen korkore na kamen te čhalavel aňi le angušteha ole pharipaha.

47 Vigos tumenge! Bo ačhaven le prorokenge o hrobi a tumare dada len murdarde!

48 Avke san švedki, save den čačipen tumare daden. Bo on le proroken murdarde a tumen lenge ačhaven hrobi.

49 Vašoda the o Godaveripen le Devleskero phenda: 'Bičhavava ke lende le proroken the le apoštolen. Varesaven lendar murdarena a pre varesave lendar džana.'

50 Avke kala manuša ena potrestimen vaš o rat savore prorokengero, so sas avričhordo, kanastar sas kerdo o svetos,

51 le Abeloskere ratestar dži ko rat le Zachariašoskero, saves murdardan maškar o chramos the oltaris. He, phenav tumenge, hoj kada pokoleñje ela potrestimen vaš oda savoro.

52 Vigos tumenge, zakoñikale! Bo ilan e kleja le vudarestar, so phundravel o prindžaripen. Tumen korkore andre na gelan a olenge, save kamenas, na domukenas."

53 Sar gela odarik avri, chudle o zakoñika the o Farizeja pre leste igen te džal a phučkernas lestar pal o but veci,

54 hoj ča les te chuden andre pre varesavo lav.

12

Te merkinen pre le Farizejengero kvasos

1 Medik pes zgele but ezera manuša, avke hoj jekh avreske uštarenas pro pindre, chudla o Ježiš ešeb (peršo) te vakarel peskere učeníkenge: "Chrañinen tumen le Farizejengere kvasostar, so hin o dujemujeskeriben.

2 Ale nič nane garudo, so na ela jekhvar otkerdo, a nane nič počoral, so pes jekhvar na sikavela.

3 Vašoda savoro, so vakerdan andro kalipen, pes šunela andro svetlos a oda, so phendañ

počoral andro kan, oda pes vičinela avri pal o strechi.

Kastar te daral

⁴ Ale tumenge – mire prijatelenge – phenav: Ma daran tumen olendar, save murdaren o felos a palis imar nič buter našti keren.

⁵ Ale sikavava tumenge, kastar tumen majinen te daral: Daran tumen olestar, ko šaj murdarel o felos a hin les the zor tumen te čhivel andro peklos. He, phenav tumenge: Lestar tumen daran!

⁶ Či na bikenen pandž cikne čiriklen vaš o duj minci? A o Del aňi pre jekh lendar na bisterel.

⁷ Ale tumenge hin zgende mek savore bala pro šero. Avke ma daran tumen! Tumen mon buter sar but cikne čirikle.

Te pridžanel le Ježiš anglo manuša

⁸ Ale phenav tumenge: Sako, ko man pridžanela anglo manuša, ke oda pes the o Čhavo le Manušeskero pridžanela anglo aňjela le Devleskere.

⁹ Ale ko man zaprinela anglo manuša, oles the me zaprinava anglo Devleskere aňjela.

¹⁰ Oleske, ko phenela lav pro Čhavo le Manušeskero, ela odmuklo. Ale oleske, ko pes ruhanela pro Sentno Duchos, oleske na ela odmuklo.

¹¹ Sar tumen lidžana andro sinagogi, anglo uradi the anglo bare raja, ma starinen tumen, sar pes braňinena a so vakerena.

¹² Bo o Sentno Duchos andre odi ora tumenge sikavela, so te phenel.”

Pal o nagodaver barvalo manuš

¹³ Varesavo dženo ole nipendar leske phenda: “Učitelina, phen mire phraleske, hoj peske te rozulavel manca o dēdictvos!”

¹⁴ Ale ov odphenda: “Manušeja, ko man ačhađa te sudzinel, abo te rozulavel maškar tumende?”

¹⁵ A phenda lenge: “Dikhen a merkinen pre tumende, hoj tumen te na zakamen andro love! Bo le manušes nane o dživipen andro barvalipen.”

¹⁶ Phenda lenge podobenstvo: “Varesave barvale manušeske anda e phuv but ulipen.

¹⁷ Gondolinelas peske andro jilo a phenda: ‘So kerava? Bo nane man, kaj te sthovel miro ulipen.’

¹⁸ A phenda: ‘Kerava kada: Čhivava tele mire šopi a kerava lendar bareder a sthovava ode savoro miro ulipen the miro barvalipen

¹⁹ a phenava mange: Dušo miri, hin tut but barvalipen sthodo pro but berša; akana imar odpočovin, cha, pi a mulatin!’

²⁰ Ale o Del leske phenda: ‘Tu nagodaver! Mek adi rat tutar ela ilo tiro dživipen a oda, so tuke skidňal, kaske ačhela?’

²¹ Avke ela oleha, ko peske sthovel o barvalipen a nane barvalo andro Del.”

Te mukas pes pro Del andre savoreste

²² Phenda peskere učeňikenge: “Vašoda tumenge phenav, ma starinen tumen pal tumaro dživipen, hoj so chana; aňi pal tumaro řelos, hoj so urena.

²³ Bo o dživipen hin buter sar o chaben a o řelos hin buter sar o uraviben.

24 Dikhen pro vrani! Añi na sadzinen, añi na kiden upre; nane len špajzi añi šopi a o Del len čalarel. Či tumen na mon buter sar o čirikle?

25 Niko tumendar našti phenel: 'Me buteder dživava, bo me man starinav pal o dživipen.'

26 Te añi oda nekcikneder našti keren, akor soske pes starinen pal aver veci?

27 Dikhen pro kvitki pre mała, sar baron. Na keren buči añi na heklinen. No phenav tumenge, hoj añi o Šalamun andre calo peskero šukariben na sas avke urdo sar jekh lendar.

28 Akor, te o Del e małakeri čar kavke uravel, so adadžives hiñi a tajsja ela čidi andro bov, ta akor tumen na uravela buter? Manušale, cikne pačabnaha!

29 Ma gondolinen ča pal oda, so chana abo so pijena. Ma trapinen tumen pal oda!

30 Bo oda savoro roden o nipi kale svetoskere. Se tumaro Dad džanel, hoj tumenge oda kampil.

31 Ale roden ešeb (peršo) o krališagos le Devleskero a ov tumen dela savore kala veci.

32 Ma dara tut, cikno stadocina, bo tumaro Dad tumenge kamel te del o krališagos!

33 Bikenen tumaro barvalipen a rozden le čorenge! Keren tumenge o zajdici, so na čingersalon, o barvalipen andro ņebos, so šoha (ñikda) na našlola – ode, kaj o živañis pes na dochudel a o kirme na chan.

34 Bo ode, kaj hin tumaro barvalipen, ela the tumaro jilo.”

Pal o sluhi, save merkinen

35 “Aven furt pririchtimen a o momela tumenge mi labon!

³⁶ Aven ajse sar ola manuša, so užaren peskere Rajes, kana avela pale pal o bijav, hoj leske takoj te phundraven, sar avela a durkinela.

³⁷ Bachtale hine ola sluhi, saven o Raj arakhela te užarel, sar ov avela! Čačipen tumenge phenav, hoj urela pre peste e leketa, thovela len te bešel pal o skamind, avela a kerela pašal lende.

³⁸ Te avlahas pal jepaš rat, či ko tosara, bachtale hine ola sluhi, saven arakhlahas, hoj na soven!

³⁹ Ale kada džanen, hoj te džanlahas o gazdas, andre savi ora rači avela o živaňis, merkindahas a na domuklahas leske te džal andro peskero kher.

⁴⁰ Vašoda the tumen aven pririchtimen, bo o Čhavo le Manušeskero avela andre ora, so na užarena.”

Pal o verno the godaver sluhas

⁴¹ O Peter leske phenda: “Rajeja, ča amenge phenes kada podobenstvo, vaj savoredženenge?”

⁴² O Raj odphenda: “Akor, ko hin oda verno the godaver sluhas, saves ačhađa leskero raj upral peskere sluhi, hoj len te del te chal pro časos?”

⁴³ Bachtalo hin oda sluhas, saves leskero raj, sar avela, arakhela oda te kerel!

⁴⁴ Čačipen tumenge phenav, hoj les ačhavela upral calo peskero barvalipen.

⁴⁵ Ale te peske gondolindahas oda nalačo sluhas andre peskero jilo: ‘Miro raj mek but na avela!’ A chudlahas te marel le sluhen the le služken, chalahas, piľahas the mačilahas –

⁴⁶ avela o raj ole sluhasko andro džives, so na užarel, the andre ora, so na džanel; rozčhinel les pro jepaš a dela les than maškar o na- pačabnaskere.

⁴⁷ Oda sluhasko, savo džanelas, so lestar o raj kamelas, a na pririchtinda pes, aňi na kerda avke, sar ov lestar kamelas, ela igen mardo.

⁴⁸ A oda, ko na džanelas, ale kerel ola veci, vaš save peske zasogalinel (zaslužinel) mariben, ela frimeder mardo. Sakonestar, ko but chudla, pes but užarela. A olear, kaske sas but dino, pes buter mangela.”

O Ježiš avel te rozulavel

⁴⁹ “Avlom e jag te čhivel pre phuv. A so me kamav? Hoj imar te labol!

⁵⁰ Ale mušnav te el boldo le bolipnaha a avke phares mange, medik pes oda na ačhela!

⁵¹ Gondolinen tumenge, hoj avlom te del o smirom pre phuv? Na, ale phenav tumenge, hoj te rozulavav!

⁵² Bo akanastar ena pandž džene andre jekh kher rozulade, trin džene džana pro duj a duj džene džana pro trin.

⁵³ Rozulado ela o dad le čhaha a o čhavo le dadeha; e daj la čhaha a e čhaj la daja; e sasuj la boraha a e bori peskera sasaha.”

Te prindžaren o znađeňja

⁵⁴ Phenda le nipenge: “Sar dikhen, hoj e chmara avel le zapadostar, takoj phenen, hoj avel o brišind a hin avke.

⁵⁵ A sar dikhen, hoj phurdel e balvaj le juhostar, phenen, hoj ela tačipen a hin avke.

⁵⁶ Tumen dujemujengere! Oda, so pes sikavel pre phuv the pro űebos, džanen te rozprindžarel, akor sar oda, hoj kada časos na rozprindžaren?

⁵⁷ Soske korkore pestar na rozsudzinen, so hin mištes te kerel?

⁵⁸ Bo sar džas oleha, kaha rušes anglo raja, lačhuv leha avri mek pal o drom, hoj tut te na lidžal anglo sudcas a o sudcas tut diňahas le slugadžiske a o slugadžis tut čhidahas andre bertena.

⁵⁹ Phenav tuke, hoj odarik na aveha avri, medik na počineha dži posledno minca.”

13

Vičinel le manušen ko pokaňje

¹ Akor ode avle varesave džene, a vakerenas leske pal ola Galilejčana, saven murdarđa o Pilat, sar obetinas le Devleske.

² O Ježiš lenge odphendā: “Gondolinen tumenge, hoj ola Galilejčana, save avke cerpine-nas, sas binošneder sar savore aver Galilejčana?”

³ Phenav tumenge, hoj na – ale te tumen na visarena le binendar, savoredžene avke merena.

⁴ Abo so tumenge gondolinen pal ola dešuochto (18) džene, pre save peľa e veža andro Siloe a murdarđa len? Gondolinen tumenge, hoj on sas binošneder sar savore manuša, save bešen andro Jeruzalem?”

⁵ Phenav tumenge, hoj na sas! Ale te tumen na visarena le binendar, savoredžene avke merena.”

Pal o figovňikos, so na del ovocje

⁶ A phenda kada podobenstvo: “Varesave manušes sas sadzimen figovňikos andre peskeri viňica. Avľa a rodelas upre ovocje, ale na arakhľa.

⁷ Akor phenda le vinariske: ‘Dikh, imar trito berš phirav a rodav ovocje pre kada figovňikos, ale na arakhav. Čhin les tele! Soske mek the odi phuv musarel!’

⁸ Ale ov leske phenda: ‘Rajeja, muk les mek ada berš, mek pašal leste kopalínava a čhivava hnojós.

⁹ Šaj anel aver berš ovocje, ale te na, čhineha les tele.’ ”

Sastarel pro Šabbat jekha džuvľa

¹⁰ Jekh Šabbat (sombat) sikavelas andre sinagoga.

¹¹ Sas ode džuvľi, andre savi sas o nalačo duchos a trapinelas la le nasvalíbnaha. Dešuochto (18) berš la bandarelas a oj pes aňi sikra našti rovňinelas avri.

¹² Sar la dikhľa o Ježiš, vičinda la ke peste a phenda lake: “Džuvľije, akanastar sal imar rozphandľi tire nasvalíbnastar!”

¹³ Thođa pre late o vasta. Oj pes takoj rovňarda avri a lašarelas le Devles.

¹⁴ Akor cholisalíľa o angluno manuš andral e sinagoga, hoj o Ježiš sastarda pro Šabbat, a phenda le nipenge: “Šov džives hin, andre save pes kerel buči! Andre ola dživesa aven, hoj te sastón avri – ale ma keren oda pro Šabbat!”

¹⁵ Ale o Raj leske odphenda: “Tu dujemu-jengero! Či na odphandel sako tumendar pro

Šabbat peskera gurunña vaj peskere somaris andral e maštalña a na lidžal les ko pañi te pijel?

¹⁶ Kadi džuvli hiñi le Abrahamoskeri čhaj a o beng la zaphandla andre imar dešuochtoto (18.) berš. Našti sas avrisastardi andral ola puta pro Šabbat?”

¹⁷ Sar oda phendã, ladžanas pes savoredžene, save pre leste džanas. A savore nipi radisalonas ole savore bare vecenge, so ov kerelas.

Pal o horčično semenos

¹⁸ Akor phendã: “Sar dičhol o krališagos le Devleskero a ke soste les pripodobňinava?”

¹⁹ Hino sar o horčično semenos, so ilã o manuš a čida andre peskeri mała. Ode barila, ačhila lestar baro stromos a pre leskere konara peske kerde hñizdi o čirikle andral o ňebos.”

²⁰ Pale phendã: “Ke soste pripodobňinava o krališagos le Devleskero?”

²¹ Hino sar o droždi, so ilã e džuvli a rozkerđa andre igen but aro*, medik calo chumer na avla upre.”

E cesno brana

²² Le dromeha andro Jeruzalem predžalas o fori the o gavora a sikavelas ode.

²³ Vareko leske phendã: “Rajeja, ena frima džene zachrañimen?” Ov odphendã:

²⁴ “Keren sa, hoj te aven andre prekal e cesno brana, bo phenav tumenge, hoj but džene kamena te avel andre, ale našti avena.

²⁵ Bo sar uštelã o chulaj a zarinela o vudar a te tumen ačhena avri, durkinena pro vudar

---

* **13:21** Oda hin trin miri abo 50 kili.

a phenena: ‘Rajeja, Rajeja, phundrav amenge!’
Ov tumenge odphenela: ‘Na prindžarav tumen!
Khatar san?’

²⁶ Akor chudena te vakerel: ‘Chahas the pija-
has tuha a pre amare ulici sikavehas.’

²⁷ Ale phenela tumenge: ‘Na prindžarav tu-
men, khatar san. Džan mandar het, tumen, save
kerenas o nalačhipen!’

²⁸ Ode ela o roviben a randena le dandena
andre dukh, sar dikhena le Abraham, le Izak, le
Jakob the savore proroken andro krališagos le
Devleskero a tumen avena avričhide.

²⁹ O manuša avena pal o vichodos the pal o
zapados, pal o severos the pal o juhos a bešena
paš o skamind andro krališagos le Devleskero.

³⁰ Avke, hin posledna, so ena ešebne, a hin
ešebne, so avena posledna.”

Vakerel pal o Herodes

³¹ Andre oda časos avle varesave Farizeja a
phende leske: “Av avri a dža adarik het, bo o
Herodes tut kamel te murdarel.”

³² Ov lenge phenda: “Džan a phenen ola
liškake, hoj tradav avri le demonen a sastarav
adadžives the tajsa a pre trito džives dokerava
miri buči.

³³ Ale mušinav adadžives the tajsa the palta-
jsaste te phirel. Bo na del pes, hoj te merel o
prorokos avrether sar andro Jeruzalem!

Le Ježišoske hin pharo pro Jeruzalem

³⁴ Ó, Jeruzalem, Jeruzalem! Tu, so murdares le
proroken a čivkeres le barenca andre ola, save
hine bičhade ke tute! Kecivar kamlom te skidel

tire čhaven avke, sar e kachñi skidel peskere kachñoren tel peskere kridli, ale na kamlan!

³⁵ Dikh, mukava tumaro kher omuklo! Čačipen tumenge phenav, hoj man imar šoha (ñikda) na dikhena, medik na avela e ora, hoj phenena: *‘Bachtalo, ko avel andro nav le Rajeskerol!’* ”

14

Pale sastarel pro Šabbat

¹ Jekhvar pro Šabbat (sombatone) geľa o Ježiš te chal andro kher ke varesavo angluno Farizejis. A o Farizeja les dodikhenas avri.

² Anglal leste sas varesavo manuš, saveske o pindre the vasta sas šuvle.

³ O Ježiš pes visarda ko zakonika the farizeja a phučľa lendar: “Šaj pro Šabbat te sastarel, abo na?”

⁴ Ale on sas čhit. Avke o Ježiš iľa ole manušes, sastarda les a mukľa les te džal.

⁵ Avke lenge phenda: “Te tumenge perela o čhavo vaj o bikos andre chañig, ta na cirdena les avri takoj pro Šabbat?”

⁶ A on leske pre oda na džanle te odphenel aňi lav.

Pal o ešebne the posledna thana

⁷ Sar dikhľa, hoj ola, save sas vičimen, peske kiden avri anglune thana, phenda lenge kada podobenstvo:

⁸ “Te tut vareko vičinela pro bijav, ma beš tuke pro angluno than, bo maškar ola vičinde šaj el vareko bareder sar tu.

⁹ Bo avela oda, savo tumen sodujen vičinda a phenela tuke: ‘Muk leske oda than!’ Avke palis tu andre ladž džaha te bešel pro paluno than.

¹⁰ Ale te tut vičinena, dža tuke te bešel pro paluno than. A sar avela oda, savo tut vičinda, phenela tuke: ‘Phrala miro, beš tuke pašeder, pro feder than!’ Akor tut ela pačiv angle savoredžene, save tuha bešen pašal o skamind.

¹¹ Bo sako, ko pes upre hazdel, ela tele dikhlo, a oda, ko pes pokorinela, ela upre hazdlo.”

¹² Ole manušeske, savo les vičinda, phenda: “Te keres dilos, abo večera, ma vičin tuke tire prijateľen aňi le phralen aňi le pašutnen abo barvale suseden – bo te avke keres, the on tut palis šaj vičinen a dena tuke pale.

¹³ Ale te keres hoscina, vičin le čoren, le bangen, le kaliken the le koren.

¹⁴ A aveha bachtalo, bo len nane soha tuke te visarel pale, a dela pes tuke pale akor, sar o čačipnaskere ena uštade andral o meriben.”

O podobenstvo pal e bari večera

¹⁵ Sar oda šunda jekh olendar, save leha bešenas paš o skamind, phenda leske: “Bachtalo, ko chala o maro andre le Devleskero krališagos!”

¹⁶ No ov leske phenda: “Varesavo manuš kerđa bari večera a vičinda but dženen.

¹⁷ Sar imar sas e večera, bičhada peskere sluhas, hoj te phenel olenge, save hine vičimen: ‘Aven, bo imar hin savoro pririchtimen.’

¹⁸ Ale on leske savoredžene jekh pal aver odphenenas. Ešebno leske phenda: ‘Cindom

maľa, mušinav la te džal te dikhel. Mangav tut, prebačin mange!

¹⁹ Aver phenda: ‘Cindom deš guruva a džav len te probalinel (skušinel) avri. Mangav tut, prebačin mange!’

²⁰ Pale aver dženo phenda: ‘Iľom mange romňa, a vašoda našti džav.’

²¹ Sar avľa pale o sluhas, phenda oda peskere rajeske. Akor cholisalila o chulaj a phenda peskere sluhaske: ‘Dža sigo andro foros pro droma the pro dromora a an kade le čoren, le bangen, le kaliken the le koren!’

²² O sluhas phenda: ‘Rajeja, ačhila pes avke, sar phendaľ, a mek hin than.’

²³ A o raj phenda le sluhaske: ‘Dža avri le forostar pro droma the maľakere dromora a ispiden pre lende te aven, hoj miro kher te el pherdo!’

²⁴ Bo phenav tumenge, hoj aňi jekh ole muršendar, save sas vičimen pro bijav a odphende, na chana miri večera.”

Sar te džal pal o Kristus

²⁵ Džanas leha but nipi. Ov pes visarda ke lende a phenda:

²⁶ “Našti aves miro učeňikos, medik man feder na kameha sar tire dades vaj tira da, tira romňa abo tire čhaven, tire phralen vaj tire pheňen. Našti aves pal ma, medik man feder na kameha sar tiro dživipen.

²⁷ Oda, ko na lel peskero kerestos a na avel pal ma, našti el miro učeňikos.

²⁸ Bo te vareko tumendar kamel te ačhavel e veža, či peske ešeb (peršo) na bešel, hoj te zrachel, či les hin pre oda, hoj te dokerel cali veža?

²⁹ Hoj palis savoredžene lestar te na asan, sar dikhena, hoj kerda o zakladi a nane les pre oda, hoj te dokerel.

³⁰ A phenena: 'Kada manuš chudla te ačhavel a našti dokerda.' "

³¹ "Abo savo kralis džal andro mariben avre kraliha, medik ešeb (peršo) na bešel a na dophučel pes, či šaj džal le 10 000 manušenca pre oda, ko pre leste avel le 20 000 manušenca?

³² Te na, akor bičhavela peskere sluhen medik leskero neprijateljis hino dur, hoj pes leha te dothovel pal o smirom.

³³ Avke ņiko, ko na omukel savoro, so les hin, našti el miro učeņikos."

Pal o lon

³⁴ "O lon hino lačo, ale te o lon našavela peskero londipen, sar šaj te dochudel pale o londipen?

³⁵ Nane lačo aņi andre phuv aņi andro hnojos, vašoda les čhivena het. Kas hin kana, hoj te šunel, mi šunel!"

15

Pal o našado bakroro

¹ O colņika the o binošna avenas pašeder ko Ježiš, hoj les te šunen.

² O Farizeja the o zakoņika dudrinenas a phenenas: "Kada manuš prilel le binošnena a chal lenca."

³ Akor lenge phenda kada podobenstvo:

⁴ “Te varekas tumendar ela šel (100) bakre a jekhes lendar našadahas, či na mukela olen eňavardeš the eňa (99) pre maľa a na džala pal oda, savo našlila, medik les na arakhela?”

⁵ Sar les arakhel, lel peske les pro vali a radisalol.

⁶ A sar avel khere, vičinel le prijatelen the le suseden a phenel lenge: ‘Radisalon manca, bo arakhlom le bakres, savo mange našlila!’

⁷ Phenav tumenge, hoj bareder radišagos ela andro ňebos upral jekh binošno manuš, savo pes visarela ko Del, sar upral ola eňavardeš the eňa (99) čačipnaskere, savenge pes na kampil te visarel le binendar.”

Pal e našadi minca

⁸ “Abo, te varesava džuvľa ela deš rupune minci a te jekh lendar našadahas, či na labarela e momeli a na šulavela o kher, hoj mištes te rodel, medik ola love na arakhela?”

⁹ Sar la arakhela, vičanela le prijatelken the le susedken a phenela: ‘Radisalon manca, bo arakhlom o love, so našadom!’

¹⁰ Phenav tumenge, hoj ajso radišagos hin maškar o aňjela le Devleskere upral jekh binošno manuš, savo pes visarel le binendar ko Del.”

Pal o našado čhavo

¹¹ A phenda: “Varesave manušes sas duj čhave.

¹² O terneder čhavo phenda le dadeske: ‘Dado, de mange miro kotor tire barvalipnastar!’ Avke o dad lenge rozulađa o barvalipen.

13 Pal varesave dživesa o terneder čhavo iľa savoro a geľa het dur andre varesavi phuv. Ode dživelas barikanes a rozkerďa savoro peskero barvalipen.

14 Sar imar savoro prechaľa, avľa bari bokh andre odi phuv a na sas les so te chal.

15 Geľa a chudľa te kerel buči prekal varesavo manuš, savo andre odi phuv bešelas. Ov les bičhaďa pre peskere maľi te pasinel le balen.

16 Kamelas pes te čalarel ča ole cipenca, so chan o bale, ale ňiko leske len na delas.

17 Akor pes zagondolinda a phenda peske: ‘Keci robotņiken ke miro dad hin but chaben a me kade merav bokhatar!’

18 Uščava, džava ke miro dad a phenava: Dado, kerdom binos anglo ňebos the angle tu,

19 imar na som buter hodno, hoj man te vičnav tiro čhavo; prile man sar jekhe tire robotņiken.’

20 Akor uštıla a džalas ke peskero dad. Ov mek sas dur, sar les dikhľa leskero dad. Ačhıla leske pharo pro čhavo, denašľa ke leste, obchudľa les a čumidľa les.

21 O čhavo leske phenda: ‘Dado, kerdom binos anglo ňebos the angle tu a imar buter na som hodno, hoj man te vičnav tiro čhavo.’

22 Akor phenda o dad peskere sluhenge: ‘Anen sigo nekšukareder ruchos a uren pre leste! Thoven e angrusi pro angušt a o sandalki pro pindre!’

23 Len ola thula gurumņora a murdaren la! Chas a radisaľivas,

24 bo kada miro čhavo sas mulo a obdžidıla, sas našado a arakhľa pes!’ A chudle te radisaľol.

²⁵ Leskero phureder čhavo sas akor pre maľa. Sar avelas pale a sas pašes ko kher, šunda o bašaviben the o kheliben.

²⁶ Vičinda peske jekhes le sluhendar a phučľa lestar, so pes ačhľa.

²⁷ Ov leske phenda: ‘Tiro phral avľa pale, a vašoda, hoj avľa sasto, tiro dad murdarda thula gurumňora.’

²⁸ Ov cholisalĭľa a na kamľa te džal andro kher. Avke avľa pal leste leskero dad a prevakerelas les.

²⁹ Ale ov odphenda peskere dadeske: ‘Ajci but berš tuke služinav a furt kerav oda, so mange phenes, ale man šoha (ňikda) na diňal aňi kozica, hoj man te zabavinav mire prijatelenca.

³⁰ Ale sar avľa kada tiro čhavo, savo le lubňenca rozkerďa tiro barvalipen, murdardaľ prekal leste thula gurumňora.’

³¹ O dad odphenda: ‘Čhavo miro, tu sal furt manca a savoro, so hin miro, hin the tiro.

³² Ale kampil te radisalol a te thovel baripen, bo kada tiro phral sas mulo a obdžidĭľa; sas našado a arakhľa pes.’ ”

16

Pal o napačivalo slugas

¹ O Ježiš vakerelas peskere učeňikenge: “Sas jekh barvalo manuš a les sas jekh slugas, savo leske dodikhelas pro barvalipen. A avle pro slugas te phenel, hoj leske rozčivkerel o barvalipen.

² Avke peske les vičinda a phenda: ‘So šunav pal tu? Sikav mange, so keres oleha, so tuke

diňom, bo imar buter naši dodikheha pre miro barvalipen.’

³ O sluhas peske phendā: ‘So kerava, te mandar o raj lela e buči? Te kopalinel na birinav a te žobrinel man ladžav.

⁴ Imar džanav, so kerava, hoj man o manuša te prilen andre peskere khera, sar našavava e buči.’

⁵ Po jekhes peske vičindā olen, save kamenas le rajeske, a le ešebnestar phučla: ‘Keci kames mire rajeske?’

⁶ Odfhendā: ‘Šel bečki olivovo olejos.’ Ov leske phendā: ‘Le o papiris, kaj hin pisimen, keci kames, a beš sigo a pisin penda (50).’

⁷ Palis phučla le dujtonestar: ‘Tu keci kames?’ Odfhendā: ‘Ezeros (1 000) gone žužodiv.’ Ov leske phendā: ‘Le kade o papiris, kaj hin pisimen, keci kames, a pisin ochto šel (800).’

⁸ A o raj ašardā le napačivale sluhas, hoj kerda ajsi godaver veca. Bo kale svetoskere manuša keren jekh ke aver godavereder, sar o čhave le svetloskere.

⁹ Phenav the tumenge: Keren tumenge prijatelen le načičipnaskere barvalipnastar. Hoj on tumen te prilen andro večne khera, sar jekhvar našlola oda barvalipen.”

¹⁰ “Oda, ko hino pačivalo andro frima, hino pačivalo the andro but, a ko nane pačivalo andro frima, nane pačivalo aňi andro but.

¹¹ Te na sanas pačivale andre le svetoskero barvalipen, ko tumenge dela oda čačo barvalipen?

¹² A te na sanas pačivale andre oda, so na sas tumaro, ko tumenge dela oda, so hin tumaro?”

13 “Ńiko naŃti sluŃinel duje rajenge. Bo jekhes kameha a dujtones naŃti avri ačheha, abo jekhes rado dikheha a dujtones tele dikheha. NaŃti sluŃinen the le Devleske the le svetoskere barvalipnaske.”

14 Oda savoro Ńunenas the o Farizeja, save igen kamenas o love, a asanas lestar.

15 A o JeŃiŃ lenge phenda: “Tumen san ola, save korkore pestar keren čačipnaskere anglo manuŃa, ale o Del prindŃarel tumare jile. Bo oda, so hin baro anglo manuŃa, oda hin anglo Del džungipen.”

Aver sikavibena le JeŃiŃoskere

16 “O Zakonos the o Proroka hine dŃi paŃ o Jan; akorestar pes vakerel pal o kraliŃagos le Devleskero a sako pes ispidel zoraha andre.

17 Ale sigeder o Ńebos the e phuv naŃlona, sar te naŃlihas andral o Zakonos jekh čjarkica.

18 Sako, ko premukel peskera romŃa a lel peske avra, kerel o lubipen a sako, ko peske lela kajsa romŃa, sava aver rom premukla, kerel o lubipen.”

O barvalo the o Lazar

19 “Sas jekh barvalo manuŃ, savo pes urelas andre ola nekŃukareder gada a sako džives mulatinelas a dživelas barikanes.

20 Sas the jekh čoro manuŃ, saves vičinenas Lazar. Ov paŃlolas paŃ leskeri brana a sas les pherdo vredi.

21 Kamelas te chal o truŃini, so perenas le barvaleske pal o skamind, no mek the o rikone avenas a ližinenas leske o vredi.

22 Ačhila pes, hoj o čoro manuš muľa a o aňjela les ligende paš o Abraham andro ňebos. Muľa the o barvalo a sas parumen.

23 Palis andro peklos andro dukha hazdña o jakha a dikhľa dural le Abraham the le Lazar paš leste.

24 Akor vriskinda: ‘Dado Abraham, av ke ma jileskero! Bičhav le Lazar, hoj te močinel o agor le anguštestar andro paňi a te cindarel mange e čhib, bo igen cerpinav andre kadi jag!’

25 O Abraham phendã: ‘Čhavo miro, ma bister pre oda, hoj tu chudehas savoro lačhipen, sar dživehas, a o Lazar chudľa o nalačhipen. Avke akana ov radisaľol a tu cerpines.

26 A mek ke oda hin maškar amende the tumende bari chev, hoj ola, save kamen te predžal adarik, našti predžan a aňi ola, save kamen te avel odarik kade, našti pes dochuden ke amende.’

27 Phendã: ‘Akor mangav tut, dado Abraham, bičhav les andre mire dadeskero kher,

28 bo hin man pandž phrala. Mi džal lenge te phenel pal ada dukhengero than, hoj pes the on te na dochuden ade!’

29 Ale o Abraham leske phendã: ‘Hin len o Mojžiš the o Proroka – len mi šunen!’

30 O barvalo odphendã: ‘Na, dado Abraham! Ale te vareko uštela andral o meriben a džala ke lende, akor pes visarena le binendar!’

31 Ale o Abraham phendã: ‘Te na šunen le Mojžiš the le Proroken, ta na pačana aňi akor, te vareko uštela andral o meriben.’ ”

17

Te na cirden avres pro binos

¹ O Ježiš phendā peskere učeņikenge: “Mušinen pes te ačhel ola veci, so cirden le manušen pro binos, ale vigos ole manušeske prekal kaste oda avel.

² Feder leske ulahas te leske thodehas baro bar* pre meņ a čhidehas les andro moros, hoj te kerel tele le pačabnastar jekhes kale ciknorendar.

³ Merkinen tumenge! Te kerdahas tiro phral binos, priphen leske, a te pes visarela le binostar, odmuk leske.

⁴ A te eftavar andro džives kerdahas binos pre tute, a eftavar andro džives pal tu avlahas a phendahas: ‘Prebačin, odmuk mange’ – odmukeha leske!”

Pal o pačaben

⁵ O apoštola phende le Rajeske: “De amen bareder pačaben!”

⁶ O Raj phendā: “Te tumen ulahas o pačaben sar o horčično semenos, phendanas kale stromoske: ‘Le tut avri the le koreņenca a zasadzin tut andro moros,’ šundahas tumen.”

O sluhas the leskeri buči

⁷ “Te hin tumen sluhas, savo orinel abo pasinel, ko tumendar leske takoj phenel, sar avel pal e maļa: ‘Av, beš tuke paš o skamind?’

⁸ Sigeder leske phenela: ‘Pririchtin mange e večera, le pre tu e leketa a ker pašal ma, medik

---

* 17:2 O baro bar andral o malmos

me na dochava a na dopijava. Tu palis chaha the pijeha’.

⁹ Či palikerel ole sluhaskes vaš oda, hoj kerda oda, so leske sas phendo?

¹⁰ Avke the tumen, te kerena savoro, so tumenge sas phendo, phenen: ‘Sam ča o sluhi, save peske na zasogalinas (na zaslužinas) nič. Kerdam ča oda, so mušindam te kerel.’ ”

Sastarel le deše malomocnen

¹¹ O Ježiš džalas andro Jeruzalem prekal e Samarija the Galileja.

¹² Sar doavla andre varesavo gav, arakhle pes leha deš malomocne murša, save dural ačhenas

¹³ a zoraha vriskinenas: “Ježiš! Učitelina! Av ke amende jileskero!”

¹⁴ Sar len dikhla, phenda lenge: “Džan a sikaven tumen le rašajenge!” A sar džanas, sas obžužarde andral o malomocenstvo.

¹⁵ Jekh lendar, sar dikhla, hoj sastila avri, avla pale a zorale hangoha lašarelas le Devles.

¹⁶ Le mujeha bandila dži ke phuv paš le Ježišoskere pindre a palikerelas leske. A ov sas Samaritanos.

¹⁷ Akor phenda o Ježiš: “Či na sastile avri deš džene? Kaj hine okla eňa džene?”

¹⁸ On na avle pale, hoj te lašaren le Devles, ča kada cudzincos?”

¹⁹ Phenda leske: “Ušti a dža, tiro pačaben tut sastarda.”

Kana avela o krališagos le Devleskero

²⁰ Sar lestar o Farizeja phučle, kana avela o krališagos le Devleskero, ov lenge odphenda: “O

krališagos le Devleskero na avela avke, hoj les te dikhas.

21 Añi na phenena: ‘Dikh, kade hino!’ abo ‘Kode hino!’ Bo o krališagos le Devleskero hin maškar tumende!”

22 Phenda le učeňikenge: “Avela ajso časos, hoj peske mangena te dikhel jekh le dživesendar le Čhas le Manušeskeres, ale na dikhena.

23 Phenena tumenge: ‘Dikh, kode hino!’ vaj ‘Kade hino!’ Ale tumen ma džan, ma denašen pal lende!

24 Bo avke, sar o perumos demel a dičhol savoro pal jekh agor pre phuv dží pre aver, avke ela the akor, sar avela o Čhavo le Manušeskero andre peskero džives.

25 Ale ešeb mušinel but te cerpinel a te el odčhido kale pokoleňjostar.

26 Sar sas andro Noachoskere dživesa, avke ela the andro dživesa, sar avela o Čhavo le Manušeskero.

27 Chanas, pijenas, lenas romňijen a džanas romeste dží andre oda džives, sar geľa o Noach andro korabos. Akor avľa e potopa a savore mule.

28 Avke sas the andro dživesa le Lotoskere: Chanas, pijenas, cinenas, bikenenas, sadzinenas a ačhavenas khera,

29 ale oda džives, sar geľa o Lot avri andral e Sodoma, o Del bičhađa e jag the sira andral o ňebos a savore mule.

30 Avke ela the andre oda džives, sar pes sikavela o Čhavo le Manušeskero.

³¹ Ko ela oda džives pre strecha a leskere veci ena andro kher, te na avel tele len te lel. Añi oda, so ela pre maľa, pes te na visarel pale!

³² Leperen pre Lotoskeri romñi!

³³ Sako, ko kamlahas te zachrañinel peskero dživipen, oda les našavela a sako, ko les našavela, oda les zachrañinela.

³⁴ Phenav tumenge: Odi rat duj džene ena pro hađos: Jekh ela ilo a dujto ačhela.

³⁵ Duj džuvlija jekhetane erñinena: Jekh ela ili a dujto ačhela.

³⁶ [Duj džene ena pre maľa, jekh ela ilo a dujto ačhela.]”

³⁷ On leske odphende: “Kaj, Rajeja?” Ov lenge odphenda: “Ode, kaj ela o telos, ode pes skidena the o supi.”

18

O sudcas the e vdova

¹ O Ježiš lenge vakerelas podobenstvo pal oda, hoj pes furt kampil te modlinel a te na omukel pes:

² “Andre jekh foros sas sudcas, savo pes le Devlestar na daralas a le manušestar na ladžalas.

³ Sas andre oda foros the varesavi vdova, savi phirelas ke leste a phenelas: ‘Zaačh vaš ma anglo manuš, savo pre ma džal!’

⁴ Ov but na kamelas oleha nič te kerel. Ale palis peske phenda: ‘Na darav man le Devlestar a le manušestar na ladžav,

⁵ ale vaš oda, hoj man kadi vdova na del smirom, zaačhava vaš late, bo imar la našti zlidžav, sar avke phirel pal ma.’ ”

6 O Raj phenda: “Šunen, so phenda oda načaipnaskero sudcas!

7 Či o Del na zaačhela vaš ola, kas peske avri kidňa, save ke leste rat-džives vičinen? Či len mukela but te užarel?

8 Phenav tumenge, hoj zaačhela vaš lenge a oda sig. Ale či arakhela o Čhavo le Manušeskero o pačaben pre phuv, sar avela?”

O Farizejis the o colňikos

9 Olenge, save pačanas andre peste, hoj hine čaipnaskere a oklen dikhenas tele, vakerelas kada podobenstvo:

10 “Duj murša pes gele andro chramos te modľinel. Jekh sas Farizejis a dujto sas colňikos.

11 O Farizejis peske ačhila a kavke pes andre peste modľinelas: ‘Devla, palikerav tuke, hoj na som ajsa sar okla manuša, save čoren, hine načaipnaskere a keren o lubipen – abo sar kada colňikos.

12 Poscinav man duvar andro kurko a dav o dešto andral savoreste, so chudav.’

13 Ale o colňikos ačhelas dural a na kamelas mek aňi o jakha te hazdel ko ňebos, ale pes marelas pal o kolin a phenelas: ‘Ó, Devla, av ke ma jileskero, bo som binošno!’

14 Phenav tumenge, hoj ov geľa khere a sas leske odmukle o bini, ale avreske na. Bo sako, ko pes upre hazdel, ela pokorimen, a oda, ko hin pokorno, ela upre hazdlo.”

O Raj le čhavorenca

15 Anenas ko Ježiš the le cikne čhavoren, hoj pre lende te thovel o vasta. Ale sar oda dikhle o učeñnika, na domukenas lenge.

16 Ale o Ježiš len vičinda ke peste a phenda: “Domuken le čhavorenge te avel ke ma a ma brañinen lenge, bo ajsengero hin o krališagos le Devleskero.

17 Čačipen phenav tumenge: Ko na prilela le Devleskero krališagos sar čavoro, šoha (ñikda) andre na džala.”

O barvalo terno murš

18 Varesavo angluno manuš lestar phučla: “Lačo Učitelina, so te kerel, hoj te chudav o večno dživipen?”

19 O Ježiš leske phenda: “Soske man vičines lačo? Ņiko nane lačo, ča jekh o Del.

20 O prikazañja džanes: *‘Na murdareha! Na kereha lubipen! Na čoreha! Na svedčineha klamišagoha pre tiro pašutno! De pačiv tira da the le dades!’* ”

21 Ov odphenda: “Kada savoro imar mire terñipnastar dolikerav.”

22 Sar oda šunda o Ježiš, phenda leske: “Mek jekh veca tuke kampil. Biken savoro, so tut hin, a rozde le čorenge a ela tut o barvalipen andro ñebos. Palis av a phir pal ma!”

23 Ale sar oda šunda, ačhila igen smutno, bo sas igen barvalo.

24 Sar oda dikhla o Ježiš, phenda: “Sar phares avena andro krališagos le Devleskero ola, saven hin barvalipen!

25 Lokeder hin la řavake te predřal prekal e suvakeri chev, sar le barvaleske andro Devleskero kraliřagos.”

26 Akor phende ola dřene, save oda řunde: “Ta akor, ko řaj el spasimen?”

27 O Ježiř odphenda: “So nařti keren o manuřa, o Del řaj.”

28 O Peter phenda: “Dikh, amen omukřam savoro a geřam pal tu.”

29 O Ježiř lenge phenda: “Čačipen tumenge phenav, hoj sako, ko omukřa vař o kraliřagos le Devleskero peskero kher, vaj le dades the la da, abo le phralen vaj la romņa, abo le čhaven,

30 chudela imar akana andre kada časos buterval ajci a andre oda dřives, so avela, mek the o večno dživipen.”

Vakerel pale pal peskero meriben

31 Iľa peske le deřudujen a phenda: “Dřas andro Jeruzalem a ačhela pes savoro, so hin pisimen prekal o Proroka pal o Čhavo le Manuřeskero.

32 Bo dena les le Nařidenge, asana lestar, anena les pre ladř a čhungarena pre leste.

33 Marena les le bičoha a murdarena les, ale pro trito dřives uřtela andral o meriben.”

34 Ale on na achalile nič olestar, bo sas anglal lende garudo oda lav. Aņi na dřanenas pal soste vakerel.

Sastarel le kores pař o Jericho

35 Sar avelas o Ježiř pař o foros Jericho, varesavo koro manuř beřelas pař o drom a řobrinelas.

36 Sar šunda le nipen, save pašal leste predžanas, phučelas lendar, so pes kerel.

37 Phende leske: “O Ježiš Nazaretsko adarik džal.”

38 Akor o koro vriskinda: “Ježiš, Čhavo le Davidoskero! Av ke ma jileskero!”

39 Ola, save džanas anglal, phenenas leske, hoj te čitel, ale ov mek zoraleder vriskinda: “Čhavo le Davidoskero! Av ke ma jileskero!”

40 Avke zaačila o Ježiš a phenda, hoj les te anen ke leste. Sar avla paš leste, phučila lestar:

41 “So kames, hoj tuke te kerav?” Ov phenda: “Rajeja, kamav te dikhel.”

42 O Ježiš leske phenda: “Dikh! Tiro pačaben tut sastarda.”

43 Takoj chudla te dikhel a džalas pal o Ježiš a lašarelas le Devles. The savore nipi, save oda dikhle, lašarenas le Devles.

19

O Zacheus

1 Pašis geła andro Jericho.

2 Ode sas varesavo murš, savo pes vičinelas Zacheus. Ov sas jekh le anglune colnikendar a sas barvalo.

3 Kamelas te dikhel, ko hin o Ježiš. Ale anglo nipi les našti dikhla, bo sas cikno.

4 Denašla anglal a geła upre pro dzivo figovnikos, hoj les te dikhel, bo odarik o Ježiš majinelas te predžal.

5 Sar avla o Ježiš pre oda than, dikhla upre a phenda leske: “Zacheus, av sigo tele, bo adadžives mušnav te ačhel andre tiro kher!”

⁶ Ov avľa sigo tele a radišagoha les priiľa.

⁷ Savore, save oda dikhle, dudrinenas a phene-nas: “Ko binošno manuš geľa andro kher!”

⁸ Ale o Zacheus uštíľa a phendľa le Ra-jeske: “Jepaš mire barvalipnastar, Rajeja, dav le čorenge, a te varekas andre varesoste občordom, dav leske pale štarval ajci.”

⁹ O Ježiš leske phendľa: “Adadžives avľa o spaseňje kale khereske, bo the ov hino o čavo le Abrahamoskero.

¹⁰ Bo o Čavo le Manušeskero avľa, hoj te rodel a te spasinel oda, so sas našado.”

Pal o talenti

¹¹ Sar oda šunenas, phendľa mek jekh podobenstvo, bo imar sas paš o Jeruzalem a ola nipi peske gondolinenas, hoj imar takoj pes sikavela o krališagos le Devleskero.

¹² Avke phendľa: “Jekh baro raj džalas dur andre varesavi phuv te prelel o krališagos a palis majinda te avel pale.

¹³ Vičinda peske deše sluhen, diňa len deš talenti a phendľa lenge: ‘Zaroden lenca buter, medik me na avava pale.’

¹⁴ Ale o manuša andral leskeri phuv les našti avri ačhenas a bičhade pal leste le sluhen, hoj te phenen: ‘Na kamas, hoj kada manuš te el amaro kralis.’

¹⁵ Sar imar ode preiľa o krališagos, avľa pale andre peskeri phuv a phendľa: ‘Vičinen le sluhen savenge diňom o love, hoj man te dodžanav, ko keci ole lovenca zarodňa.’

¹⁶ Avľa ešebno a phendľa: ‘Rajeja, tiro talentos zarodňa aver deš talenti.’

17 A ov leske phenda: 'Mištes, lačo sluhona! Vašoda, hoj salas pačivalo andro frima, ela tut autorita upral o deš fori.'

18 Palis avla dujto a phenda: 'Rajeja, tiro talentos zarodna pandž talenti.'

19 Leske phenda: 'The tu av upral o pandž fori.'

20 Aver avla a phenda: 'Rajeja, dikh, kade hin tiro talentos. Sas mande garudo andro khosno.'

21 Daravas tutar, bo sal zoralejileskero. Les oda, so tuke na odthodal, a kides upre oda, so na sadzindal.'

22 O raj leske phenda: 'Tu nalačo sluhona! Sudzinava tut pal oda, so phendal. Džanehas, hoj som zoralejileskero, hoj lav oda, so mange na odthodom, a kidav upre oda, so na sadzindom.'

23 Akor soske na diňal mire love olenge, save keren le lovenca, a sar me avlomas, ilomas mange pale buter?'

24 Olenge, save ode ačhenas, phenda: 'Len lestar o talentos a den oleske, kas hin deš talenti.'

25 Odphende leske: 'Rajeja, se les imar hin deš talenti!'

26 Odphenda: 'Sakones, kas hin, oles ela dino; ale olear, kas nane, pes lela the oda, so les hin.'

27 A ole manušen, save man na kamenas kraliske – anen kade a murdaren len angle mande!' "

Avel andro Jeruzalem le lašaribnaha

28 Sar oda phenda, geľa anglal o manuša a džalas andro Jeruzalem.

29 Sar avla paš o gava Betfaga the Betanija, paš o Olivovo Verchos, bičhada duje peskere učeničen

³⁰ a phenda lenge: “Džan andre kada gav, so hin angle tumende. Soča andre džana, arakhena zaphandles somaricis, pre savo mek šoha (ňikda) ňisavo manuš na bešla. Odphanden les a anen les ke ma.

³¹ Te tumendar vareko phučela: ‘Soske les odphanden,’ phenena leske kavke: ‘Le Rajeske les kempel.’ ”

³² On gele a arakhle savoro avke, sar lenge oda phenda.

³³ A sar odphandenas le somaricis, leskere chulaja lenge phende: “Soske odphanden le somaricis?”

³⁴ On odphende: “Le Rajeske les kempel.”

³⁵ Ande les ko Ježiš, čhide pre leste peskere ruchi a thode le Ježiš upre te bešel.

³⁶ Sar džalas, rakinenas peskere gada pro drom.

³⁷ Sar imar sas paš oda than, kaj pes avel tele pal o Olivovo Verchos, chudle savore ola but učeňika te lašarel zorale hangoha le Devles vaš savore zazraki, so dikhle

³⁸ a vičinenas: “Bachtalo o kralis, savo avel andro nav le Rajeskero! O smirom pro ňebos the o lašariben le Devleske!”

³⁹ Ale varesave Farizeja, save sas maškar ola but nipi, leske phende: “Učitelina, dovaker tire učeňikenge!”

⁴⁰ Ale ov lenge odphenda: “Phenav tumenge, hoj te on ena čhit, o bara vriskinena!”

O Raj rovel upral o Jeruzalem

⁴¹ Sar avla o Ježiš pašeder a dikhla o foros, zarunda upral leste.

⁴² A phenda: “No, te ča andre kada džives prindžardalas, so tut šaj del o smirom! Ale akana oda hin garudo angle tire jakha.

⁴³ Avena pre tu ajse dživesa, hoj tire nepřijateľa ačhavana pašal tu o barikadi, rozačhavana pes pašal tu a ispidena tut pal savore seri.

⁴⁴ Rovňarena tut la phuvaha a the tire čhaven tuha a na mukena andre tu bar pre bareste, bo na sprindžardal o časos, sar tut avľa o Del te zachrañinel.”

O Ježiš žužarel o chamos

⁴⁵ Geľa andro chamos a chudľa andral te tradel avri olen, save ode bikenenas the cinenas

⁴⁶ a phenda lenge: “Hin pisimen: ‘*Miro kher pes vičñnela kher prekal o modlitbi*’, ale tumen lestar kerdan kher prekal o živaña!”

⁴⁷ Palis sako džives sikavelas o Ježiš andro chamos. Ale o nekbareder rašaja, o zakoñika the o anglune murša rodenas, sar les te muredarel.

⁴⁸ Ale na džanenas, so te kerel, bo savore nipi calo časos igen mištes šunenas leskere lava.

20

O phučiben pal leskeri zor

¹ Andre jekh džives, sar o Ježiš sikavelas andro chamos le manušen a vakerelas lenge o evaņjelium, ačhile paš leste o nekbareder rašaja, o zakoñika the o phuredera le manušengere

² a phende leske: “Phen amenge, sava zoraha keres kala veci? Ko tut diña odi autorita?”

3 A ov lenge odphenda: “The me tumendar vareso phučava a odphenen mange.

4 O bolipen le Janoskero sas andral o ņebos, vaj le manušendar?”

5 On gondolinenas maškar peste: “Te phenaha: ‘Andral o ņebos,’ phenela amenge: ‘Akor soske leske na pačandilan?’

6 A te phenaha: ‘Le manušendar’ – savore nipi amen murdarena le barenca, bo on pačan, hoj o Jan sas prorokos.”

7 Avke odphende: “Na džanas khatar leskero bolipen.”

8 O Ježiš lenge phenda: “Aňi me tumenge na phenava, sava autoritaha kada kerav.”

O podobenstvo pal o nalačhe chulaja

9 Chudľa te vakerel le manušenge kada podobenstvo: “Varesavo manuš sadzinda e viňica, diňa la kečeň le chulajenge a geľa het pro but berša.

10 Sar avľa o časos, bičhađa peskere sluhas ke ola chulaja, hoj les te den olestar, so barıla andre viňica. Ale ola chulaja les marde, bičhade les pale a na dine les nič.

11 A bičhađa dujtone sluhas. No the oles marde, ande les avri pre ladž, bičhade les pale a na dine les nič.

12 Palis bičhađa the tritones. Ale on the oles dukhade a čhide les avri.

13 Akor phenda o raj la viňicakero: ‘So kerava? Bičhavava mire čas, saves kamav. Sar les dikhena, ladžana pes lestar.’

14 No sar les dikhle ola chulaja, gondolinenas maškar peste a phende peske: ‘Leske ačhela savoro. Aven, murdaras les a savoro ela amaro!’

15 Čhide les avri andral e viñica a murdarde les. No, so lenca kerela o raj la viñicakero?

16 Avela, murdarela kale chulajen a e viñica dela avrenge.”

Sar oda šunde, phende: “Te na pes oda ačhel!”

17 Ale ov dikhla pre lende a phenda: “Akor so oda hin oda, so hin pisimen?”

‘O murara odčhide ipen oda bar, so pre stavba hino hlavno.’

18 Sako, ko perela pre oda bar, pes phagerela, a pre kaste perela, oles rozmarela.”

19 O nekbareder rašaja the o zakoñika les kamenas takoj te phandel andre, ale daranas pes le manušendar. Bo prindžarde, hoj pre lende phenda kada podobenstvo.

O phučiben pal o dañe

20 Kamenas les te chudel avri, a vašoda bičhade pre leste le špijonen, save pestar kamukeri kerenas čačipnaskere, hoj les te chuden pro lava a palis les te den andro vasta the andre zor le vladariske.

21 A phučle lestar: “Učitelina, džanas, hoj mištes vakeres the sikaves a na dikhes pro manuš, ale sikaves le Devleskero drom andro čačipen.

22 Phen amenge, či kampil te počinel le Cisariske o dañe, vaj na?”

23 No o Ježiš predikhla lengero budžañdipen a phenda lenge: “Soske man kamen te chudel pro lav!

²⁴ Sikaven mange o denaris (e minca). Kaskero obrazis the nav upre hin?” On phende: “Le Cisariskero.”

²⁵ O Ježiš lenge phenda: “Den oda, so hin le Cisariskero, le Cisariske, a so hin le Devleskero, le Devleske.”

²⁶ A našti les chudle andro lav anglo manuša. Čudalinde pes upral oda, so lenge odphenda, a imar sas čhit.

O phučiben pal o večno dživipen

²⁷ Palis avle ke leste varesave Saduceja, save phenen, hoj o manuša našti ušten andral o meriben. Phučle lestar:

²⁸ “Učitelina, o Mojžiš amenge pisinda: *‘Te merela varekaske o phral a mukela peskera romňa bi o čhave, leskero phral peske mi lel ola romňa a mi kerel le phraleske čhaven.’*

²⁹ Sas efta phrala. Ešebno iľa romňa, muľa a na sas les čhave.

³⁰ Avke peske la iľa dujto, ale the ov muľa.

³¹ The trito peske la iľa a avke kerde the savore efta phrala, na zamukle čhaven a mule avri.

³² Palis muľa the odi romňi.

³³ Akor kaskeri lendar ela romňi, sar uštena andral o meriben, te savore efta phrala laha dživenas?”

³⁴ O Ježiš lenge phenda: “O manuša pre kada svetos peske len romňen a džan romeste.

³⁵ Ale ola, save hine hodne te uštel andral o meriben a te dživel andro časos, so avela, imar na lena romňen aňi na džana romeste.

³⁶ Bo imar našti merena, bo ena sar o aňjela. Ena le Devleskere čhave, bo sas uštade andral o meriben.

37 A hoj o mule čačes uštena, sikađa the o Mojžiš paš o krakos, bo phenel, hoj o Raj *hino Del le Abrahamoskero, o Del le Izakoskero a o Del le Jakoboskero.*

38 O Del nane Del le mulenge, ale le džidenge, bo leske sako dživel.”

39 Akor varesave džene le zakoňikendar phende: “Učitelina, mištes phenda!”

40 A buter pes imar na tromandile (na odvažinde) te phučel.

O phučiben pal o čhavo le Davidoskero

41 O Ježiš lenge phenda: “Sar šaj phenen, hoj o Kristus hino o čhavo le Davidoskero?”

42 Se korkoro o David phenel andro Žalmi:

‘O Raj phenda mire Rajeske:

Beš tuke pal miri čači (pravo) sera,

43 medik tuke na thovava tire

ňeprijateľen tel o pindre.’

44 Te les o David vičinel ‘Rajeja’ akor, sar šaj el leskero čhavo?”

Te merkinen pro zakoňika

45 Sar les savore manuša šunenenas, phenda peskere učeňikenge:

46 “Merkinen tumenge pro zakoňika, bo on kamen te phirel andro šukar džindarde gada a kamen, hoj lenge o nipi andro foros te palikeren. Kamen anglune thana andro sinagogi a nekfeder thana pro hoscini.

47 On thoven avri le vdovenca a len lengere khera, ale but pes modlĭnen, hoj len te dičhol. Vašoda ena goreder sudzimen!”

21

E čori vdova del nekbuter

¹ O Ježiš pes zadikhla, sar o barvale denas o love andre le chamoskeri pokladnica.

² Dikhla the varesava igen čora vdova, sar ode čida duj churde minci.

³ A phenda: “Čačipen tumenge phenav, hoj kadi čori vdova čida buter sar savore.

⁴ Bo kala savore denas olestar, so lenge ačhelas, ale oj čida peskere čoripnastar savoro, so la sas pro dživipen.”

O chamos ela tele čido

⁵ Sar varesave učenika vakerenas pal o chamos, hoj hino avrišukalardo šukare barenca the ole darenca, so dine o manuša prekal o Del, phenda:

⁶ “Avena dživesa, sar olestar, so akana dikhen, na ačhela bar pre bareste. Sa ela tele čido.”

O pharipena pro koñec sveta

⁷ Phučle lestar: “Učitelina, kana oda ela? Pal soste prindžaraha, hoj oda imar hin pašes?”

⁸ Ov phenda: “Merkinen, hoj tumen vareko te na klaminel. Bo ena but ajse, save avena andre miro nav a phenena: ‘Me som o Kristus,’ the: ‘Odi ora imar hin pašes.’ Ma džan pal lende!

⁹ Sar šunena pal o maribena the pal o vzburi, ma daran! Bo oda pes mušinel ešeb (peršo) te ačhel, ale na ela takoj o koñec.”

¹⁰ Palis lenge vakerelas: “O narodos džala pro narodos a o krališagos pro krališagos,

¹¹ e phuv igen razisalola a ela bari bokh the nasvalibena pre varesave thana. Sikavena pes

veci, so anena bari dar, the bare znameňja andral o ņebos.

¹² Ale mek angloda savoreste phandena tumen andre a džana pre tumende. Dena tumen andro sinagogi the andro bertenj a lidžana tumen anglo kraľa the anglo vladara vaš miro nav.

¹³ Oda pes tumenge ačhela vašoda, hoj te den o svedectvo.

¹⁴ Mištes achaľon, hoj na kampil pes tumenge anglal te trapinen, so phenena pre peskeri obrana,

¹⁵ bo me tumen dava ajse lava the godi, pre save ņiko našti odphenela pale a našti obačhela ņiko olendar, save pre tumende džana.

¹⁶ Zradzinena tumen tumare daja the dada, o phrala, o pašutne the o prijateľa – a varekas tumendar the murdarena.

¹⁷ Savoredžene tumen našti avri ačhena vaš miro nav.

¹⁸ Ale mek aňi jekh bal pal o šero tumenge na našľola.

¹⁹ Te likerena avri, chudena peskero dživipen.

O Jeruzalem ela zňičimen

²⁰ Sar dikhena, hoj o armadi hine rozačhade pašal o Jeruzalem, akor džanena, hoj sigo les rozmarna a ela tele čhido.

²¹ Akor ola, save ena andre Judsko, mi denašen upre pro verchi. Ola, save ena andro foros, mi džan odarik het a ola, save ena pro mali, te na džan andro foros.

²² Bo oda eňa o dživesa, šar o Del marela peskere manušen, hoj pes te ačhel savoro, so hin pisimen.

23 Andre ola dživesa ela igen phares le khabņenge the ole džuvlęenge, save den te pijel le čhavoren. Bo ela baro pharipen pre phuv a e choli ela pre kala nipi.

24 Murdarena varesaven le šablenca; avren phandena andre a odlidžana len maškar savore narodi. A o Nažidi ena upral o Jeruzalem a zničinena les, medik pes na pherarela lengero časos.

Sar avela o Čhavo le Manušeskero

25 O znaheņa ena pro kham, pro čhon the pro čercheņa. O narodi pre phuv ena andre dar a na džanena so te kerel, bo igen hučinela o moros the o vlni.

26 O nipi merena daratar olestar, sar užarena, so avela pro svetos, bo o ņeboskere zora peha čhalavena.

27 Akor dikhena *le Čhas le Manušeskeres te avel andre chmara* andre bari zor the andre slava.

28 Sar pes oda chudela te ačhel, ušten a hazden upre o šere, bo pašes hin tumaro spaseņje.”

O podobenstvo pal o figovņikos

29 Phenđa lenge kada podobenstvo: “Dikhen pro figovņikos the pre savore stromi!

30 Sar dikhen, hoj imar aven avri o prajti, džanen, hoj o ņilaj hino pašes.

31 Avke the tumen, sar dikhena, hoj pes oda ačhel, džanen, hoj pašes hin o krališagos le Devleskero.

32 Čačipen tumenge phenav, hoj kada pokoleņje na predžala, medik pes kada savoro na ačhela.

³³ O ňebos the e phuv našlona, ale mire lava šoha (ňikda) na našlona.

Te merkinen pre peste

³⁴ Merkinen pre tumende, te na gondolinen andro jile ča pal o but chaben, pijiben the starišagi, so hin andre kada dživipen – hoj oda džives te na avel jekhvareste pre tumende.

³⁵ Bo avela pre savore manuša, save bešen pre phuv, jekhvareste sar e pasca.

³⁶ Vašoda ma soven, ale furt tumen modlĭnen ko Del, hoj te denašen savorestar, so pes majinel te ačhel a hoj te ačhen anglo Čhavo le Manušeskero.”

³⁷ Prekal o džives sikavelas andro chramos a rači džalas avri a presovelas pro Olivovo Verchos.

³⁸ A savore nipi avenas sig tosara andro chramos, hoj les te šunen.

22

O Judaš zradzinel le Ježiš

¹ O Inepos e Patrađi, kana pes chalas o mare bi o drožđi.

² O nekbareder rašaja the o zakoňika rodenas, sar le Ježiš te murdarel, ale daranas pes le nipendar.

³ Akor geľa o satan andro Judaš, savo pes vičinel Iškarijotsko. Ov sas jekh le dešudujendar.

⁴ Sar o Judaš odgeľa, dovakerđa pes le nekbaredere rašajenca the le chramoskere velitelenca, sar les dela lenge andre.

⁵ On radisaľile a dovakerde pes, hoj les dena love.

⁶ Ov priačila pre oda a rodelas, sar les te del andre akor, sar leha na ena o nipi.

Pririchtinen e posledno večera

⁷ Palis avľa o Inepos, sar pes chal o mare bi o drožďi, andre savo kampelas te murdarel le Patradakere bakrores.

⁸ O Ježiš bičada le Peter the le Jan a phenda: “Džan a pririchtinen amenge o Patradakero chaben, hoj te chas.”

⁹ On leske phende: “Kaj kames, hoj te pririchtinas?”

¹⁰ Ov lenge phenda: “Sar džana andro foros, arakhela pes tumenca jekh manuš, savo lidžala o paňi andro džbanos. Džan pal leste andre oda kher, kaj džala.

¹¹ A phenena le manušeske, kaskero hino o kher: ‘O Učitelis tuke phenel: Kaj hin oda than, kaj šaj chav o Patradakero chaben mire učeňikenca?’

¹² Ov tumenge sikavela upruno baro than, so imar ela pratimen avri. Ode amenge pririchtinen o chaben.”

¹³ On odgele a arakhle savoro avke, sar lenge o Ježiš phenda, a pririchtinde o Patradakero chaben.

E posledno večera

¹⁴ Sar avľa odi ora, bešľa peske paš o skamind a the o dešuduj (12) apoštola leha.

¹⁵ Phenda lenge: “Igen kamavas tumenca te chal kada Patradakero chaben sigeder, sar cerpinava.

16 Bo phenav tumenge, hoj imar les buter na chava, medik na ela pherardo andro krališagos le Devleskero.”

17 Avke iľa e kuči, palikerďa a phendă: “Len kada a den jekh avreske.

18 Bo phenav tumenge, hoj imar buter šoha (ňikda) na pijava olestar, so barol pre viňica, medik na avela o krališagos le Devleskero.”

19 Avke iľa o maro a palikerďa. Phagerelas, podelas lenge a phendă: “Kada hin miro telos, so pes del vaš tumenge, kada keren pre miro leperiben.”

20 Avke pal e večera iľa e kuči a phendă: “Kadi kuči hin e nevi zmluva andre miro rat, so pes čhorel avri vaš tumenge.

21 Ale kade paš o skamind hin manca o manuš, savo maň zradzinela.

22 O Čhavo le Manušeskero mušinel te merel, avke sar hin dino, ale vigos ole manušeske, ko les zradzinel.”

23 Akor o učeňika chudle jekh avrestar te phučel, ko oda kerela.

Ko hin nekbareder

24 Chudle pes te vesekedinel, ko lendar hin nekbareder.

25 O Ježiš lenge phendă: “O kraľa lidžan le naroden zoraha a ola, saven hin autorita upral o nipi, pes den te vičinel: ‘O lačhejileskere.’

26 Ale tumen ma keren avke. O nekbareder maškar tumende mi el sar o nekcikneder a oda, ko lidžal, mi el sar oda, ko služinel.

27 Bo ko hin bareder? Oda, ko bešel paš o skamind, vaj oda, ko kerel pašal? Či na oda, ko

bešel? Ale me som maškar tumende sar oda, ko služinel.

²⁸ Tumen andre mire pokušeňja ačhenas paš ma.

²⁹ A me tumen dava pravos, hoj te kralinen, avke sar man diňa miro Dad,

³⁰ hoj te chan a te pijen paš miro skamind andre miro krališagos a te bešen pro troni a te sudzinen o dešuduj kmeňi le Izraeloskere.”

Phenel, hoj o Peter les zaprinela

³¹ O Raj phendǎ: “Šimon, Šimon, dikh, o satan peske tumen avri mangla, hoj tumen te precidzinel sar o žužodiv (o zrnos).

³² Ale me vaš tu mangavas, hoj te na našlol tiro pačaben. Ale tu, sar pes jekhvar visareha, zoraľar tire phralen.”

³³ Ov leske phendǎ: “Rajeja, tuha som pririchtimen te džal the andre bertena the pro meriben.”

³⁴ Ov phendǎ: “Phenav tuke, Peter, hoj na gilavela adadžives o kohutos, medik trival na pheneha, hoj man na prindžares.”

³⁵ Palis lenge phendǎ: “Sar tumen bičhadom bi o love, bi e zajdica the bi o sandalki, či sas tumen vareso frima?” On phende: “Na sas.”

³⁶ Akor lenge phendǎ: “Ale akana oda, kas hin o love, mi lel peske len a the e zajdica; oda, kas nane šabla, mi bikenel peskere gada a mi cinel peske.

³⁷ Bo phenav tumenge, hoj mušinel pes mange te ačhel oda, so hin pal ma pisimen: *‘Rachinenas les le živaňenca.’* Oda, so hin pal ma pisimen, pes akana imar ačhel.”

38 On leske phende: “Rajeja, dikh, kade hin duj šabli.” Ov lenge phenda: “Dos hin.”

Andre Getsemansko zahrada

39 Palis geľa avke sar furt pro Olivovo Verchos a o učeňika džanas pal leste.

40 Sar avľa pre oda than, phenda lenge: “Modľinen tumen, hoj te na peren andro pokušeňje!”

41 Ov lendar geľa dureder, vaj ajci sar pes del te dočhivel le bareha, peľa pro khoča a modľinelas pes:

42 “Dado, te kames, le mandar kadi kuči, ale na avke sar me kamav, ale sar tu!”

43 A sikađa pes leske o aňjelos andral o ňebos a delas les zor.

44 Le Ježišoske sas andro jilo igen phares a mek zoraleder pes modľinelas. A leskero spocišagos pal leste čhordolas pre phuv sar ratvale kropaja.

45 Sar ušřila pašal e modľitba, avľa ko učeňika a arakhľa len te sovel, bo on zasute andre žala.

46 Phenda lenge: “So soven? Ušřten a modľinen tumen, hoj te na peren andro pokušeňje!”

O Judaš zradzinel le Rajes

47 Medik ov vakerelas, avenas ke leste o nipi. Anglal lende džalas jekh le dešudujendar, o Judaš. Ov avľa ko Ježiš, hoj les te čumidel.

48 O Ježiš leske phenda: “Judašina, čumibnaha zradzines le Čhas le Manušeskeres?”

49 Sar dikhle ola, save sas pašal leste, hoj so pes kerel, phende leske: “Rajeja, te maras pes le šablenca?”

⁵⁰ Varesavo dženo lendar demađa la šablaha le nekbaredere rašaskere slugas a odčinda leske o čačo kan.

⁵¹ Ale o Ježiš phenda: “Preačhen!” A chudla pes leskere kanestar a sastarda les.

⁵² A phenda le nekbareder rašajenge, le chramoskere veliteľenge the le phurederenge, save pre leste avle: “Avke pre ma avlan, sar pro živaňis – le šablenca the le pacenca?”

⁵³ Sako džives somas tumenca andro chramos a na thodaň pre mande o vasta. Ale kadi hin tumari ora, sar hin le kalipnaskeri zor.”

O Peter zaprinel le Ježiš

⁵⁴ Sar les zaile, ligende les andro kher ko nekbareder rašaj. O Peter džalas pal leste dural.

⁵⁵ Sar rozthode e jag maškar e dvora a bešle peske pašal, o Peter peske bešla maškar lende.

⁵⁶ Varesavi služka les dikhla, te bešel paš e jag, zadikhla pes pre leste a phenda: “The kada sas leha!”

⁵⁷ Ale o Peter zaprinda a phenda: “Džuvlije, na prindžarav les!”

⁵⁸ Na pregeľa but a dikhla les aver dženo a phenda: “The tu sal lendar!” Ale o Peter phenda: “Manušeja, na som!”

⁵⁹ Vaj pal jekh ora vareko aver phenelas: “He, čačo hin, the kada sas leha, bo hino Galilejčanos!”

⁶⁰ O Peter phenda: “Manušeja, na džanav, so vakeres!” A takoj, medik vakereľas, gilađa o kohutos.

⁶¹ Akor o Raj visalila a dikhla pro Peter a le Peteriske avla pre godi oda lav le Rajeskero, so

leske phendā: “Sigeder, sar adadžives o kohutos gilavela, tu trival man zaprineha.”

⁶² O Peter geła avri a chudla igen te rovel.

Asan le Ježišostar

⁶³ O murša, save chudenas le Ježiš, lestar asanas a marenas les.

⁶⁴ Zakerde leskere jakha a phučenas lestar: “Prorokin, ko tut demađa!”

⁶⁵ The mek but aver veci pre leste vakerenas a ruhinenas pes.

O Ježiš angle Bari Rada

⁶⁶ Sar vidnišalila, zgele pes o phuredera le manušengere, o nekbareder rašaja the o zakonika a ligende les angle Bari Rada

⁶⁷ a phenenas: “Te sal tu o Kristus, akor phen amenge!” Ov lenge phendā: “Te tumenge phenava, na pačana.

⁶⁸ A te tumendar vareso phučava, na odphenena mange.

⁶⁹ Ale akanastar o *Čhavo le Manušeskero bešela pal e čači (pravo) sera le zorale Devleske.*”

⁷⁰ Savoredžene phende: “Tu sal akor o Čhavo le Devleskero?” Ov lenge phendā: “Tumen mištes phenen, hoj me som.”

⁷¹ On phende: “So kempel amenge mek vareso buter? Se korkore šundam andral leskero muj!”

23

O Ježiš anglo Pilat

¹ Androda uštile savoredžene a ligende les ko Pilat.

² Chudle pre leste te vakerel: “Kales arakhl'am, sar previsarelas amaro narodos! Na domukelas te del le Cisariske o daňe a phenelas pal peste, hoj ov hin o Kristus, o kralis!”

³ O Pilat lestar phučla: “Sal tu o Židoviko kralis?” O Ježiš leske odphenda: “Tu oda vakeres.”

⁴ Akor o Pilat phenda le nekbaredere rašajenge the le nipenge: “Pre kada manuš na arakhav nisavi vina.”

⁵ Ale on pre leste ispidenas a phenenas: “Kerel upre le manušen, sar sikavel pal cali Judsko! Chudla andral e Galileja a avla dži kade!”

O Ježiš anglo Herodes

⁶ Sar oda o Pilat šunda, phučla: “Hino kada manuš andral e Galileja?”

⁷ Sar pes dodžanla, hoj hin tel e autorita le Herodesiske, bičhađa les ko Herodes, bo the ov sas andre ola dživesa andro Jeruzalem.

⁸ Sar o Herodes dikhla le Ježiš, igen radisalila, bo imar čirlastar les kamelas te dikhel. Bo but pal leste šunelas a užarelas, hoj les dikhela te kerel varesavo zazrakos.

⁹ Phučelas lestar but veci, ale o Ježiš leske nič na odphenda.

¹⁰ Ačhenas ode o nekbareder rašaja the o zakonika a igen pre leste vakerenas.

¹¹ O Herodes peskere slugađenca les ande avri pre bari ladž a asanas lestar. Palis urđa les andro šukar gada a bičhađa les pale ko Pilat.

¹² O Pilat the o Herodes sas peha ole dživesestiar lače, bo angloda pes našti avri ačhenas.

O Ježiš odsudzimen

13 O Pilat peske vičinda le nekbareder rašajen, le anglune muršen the le nipen

14 a phenda lenge: “Andan mange kale manušen a phendan, hoj kerel upre le manušen. Me lestar phučavas anglal tumende a na arakhlom pre kada manuš nisavi ajsi vina, sar tumen pre leste vakeren.

15 Ale aňi o Herodes na arakhla pre leste nič, vašoda amenge les bičhada pale. Na kerda nič, vaš soske mušindaahas te merel!

16 Dava les te zbičinel a premukava les!”

17 [Bo pre oda inepos lenge mušinelas furt te premukel jekhe bertenošis.]

18 Ale on savoredžene vriškinde: “Kales murdar! Muk amenge le Barabaš!”

19 Ov sas zaphandlo andre bertena vaš oda, hoj kerda andro foros varesavi vzbura a the vaš oda, hoj murdarda.

20 Akor pale ke lende prevakerda o Pilat, bo kamelas te premukel le Ježiš.

21 Ale on vriskinenas: “Ukrižin! Ukrižin les!”

22 O Pilat lenge tritovar phenda: “Ale so ajsa nalačo kerda? Na arakhlom pre leste nič, vaš soske mušindaahas te merel! Dava les te zbičinel a premukava les!”

23 Ale on pre leste ispidenas bara vikaha a mangelas, hoj les te del te ukrižinel. Lengeri vika ņerinda (zvitazinda).

24 Akor kerda o Pilat avke, sar peske mangelas.

25 Premukla oles, savo sas phandlo andre bertena vaš e vzbura the vaš oda, hoj murdarda,

bo les peske mangelas. A le Ježiš lenge diña avri, avke sar kamenas.

Le Ježiš ukrižinen

²⁶ Sar imar les lidžanas, ačhade varesave Šimon Cirenejsko, sar avelas pal e mała, a thode pre leste o kerestos, hoj les te lidžal pal o Ježiš.

²⁷ Džanas pal leste igen but nipi. Maškar lende sas but džuvla, save rovenas a hikinenas upral leste.

²⁸ O Ježiš pes visardā ke lende a phendā: “Čhajale Jeruzalemoskere, ma roven upral ma, ale roven korkore upral peste the upral tumare čhave.

²⁹ Bo aven ajse dživesa, sar phenena: ‘Bachtale ola džuvla, saven našti en čhave; ola, save na ločhile (na pašlile tele) a ola, save na denas te pijel le čhavoren!’

³⁰ Akor phenena le verchenge: *‘Peren pre amende!’* a le brehenge: *‘Učharen amen andre!’*

³¹ Bo te kada keren le saste stromoha, so kerena le šuke stromoha?”

³² A lidžanas leha the duje živañen, hoj len jekhetane leha te murdaren.

³³ Sar avle pre oda than, so pes vičinel Lebka, ode les ukrižinde a leha the ole živañen – jekhes pal e čači (pravo) a dujtones pal e balogñi (lavo) sera.

³⁴ O Ježiš phendā: “Dado, odmuk lenge, bo na džanen, so keren!” Palis peske rozulade leskere gada a losinde vaše.

³⁵ O manuša ačhenas a dikhenas. O Židovike vodci lestar asanas a phenenas: “Avren

zachrañinelas! Mi zachrañinel pes korkoro, te ov hin o Mesijašis, oda avrikidlo le Devleskero!”

³⁶ The o slugađa lestar asanas, avenas a pode-nas leske šut.

³⁷ Phenenas: “Te sal tu oda Židoviko kralis, zachrañin tut!”

³⁸ Upral leste sas pisimen: “Kada hin le Židengero Kralis!”

³⁹ Jekh olendar, savo leha sas ukrižimen, vakerelas pre leste: “Či na sal tu o Kristus? Zachrañin pes the amen!”

⁴⁰ Ale oka dujto leske zoraha priphenda: “Añi tu na daras le Devlestar? Se the tu sal avke odsudzimen!”

⁴¹ Amen čačipnaha chudlam oda, so peske zasogalindam (zaslužindam), ale ov na kerđa nič nalačo!”

⁴² A phenda: “Ježiš, leper tuke pre ma, sar aveha andre tiro krališagos.”

⁴³ O Ježiš leske phenda: “Čačipen tuke phenav, adadžives aveha manca andro rajos.”

Le Ježišoskero meriben

⁴⁴ Sas vaj dešuduj (12) ori* pro dilos a avla o kalipen pre cali phuv a likerelas dži trin ori†.

⁴⁵ O kham kalila a o chramoskero pochtan pharila pro jepaš.

⁴⁶ O Ježiš vriskinda zorale hangoha: “Dado, *andre tire vasta dav mire duchos!*” Sar oda phenda, muľa.

---

* **23:44** Grekengeri čhib: šov ori † **23:44** Grekengeri čhib: eña ori

47 Sar dikhľa o veliteľis upral o šel slugađa, so pes ačhila, lašarelas le Devles a phendä: “Kada manuš sas čačes čačipnaskero!”

48 Savore nipi pes ode zgele sar pro dīvadlos, hoj te dikhen, so pes ode ačhel. Sar oda dikhle, marenas pes andre brekh (andro čuča) a gele het.

49 Savore, save prindžarenas le Ježiš, ačhenas dural. A dikhenas pre oda the o džuvľa, save pal leste džanas andral e Galileja.

Parunen le Ježiš

50 Sas jekh manuš andral e Bari Rada, savo pes vičinelas Jozef. Ov sas lačho the čačipnaskero manuš

51 andral e Judsko foros Arimatija. Ov užarelas o krališagos le Devleskero a na diňa čačipen la Bara Radake, aňi oleske, so kerde.

52 Avľa ko Pilat a mangľa peske le Ježišoskero řelos.

53 Sar les iľa tele, zapačarda les andre lepeda a thoda andro hrobos, so sas avrikerdo andre skala, andre savo mek šoha (ňikda) ňiko na pašlolas.

54 Sas paraščuvin a imar avelas o Šabbat (sombat).

55 Džanas pal leste the o džuvľa, save avle le Ježišoha andral e Galileja. Dikhle o hrobos the sar thode leskero řelos ode.

56 Paľis gele pale a pririchtinde o voňava oleja the o voňava masci. Ale prekal o Šabbat odpočovinas, avke sar prikazinel o Zakonos.

24

O Ježiš uštel andral o meriben

¹ Ešebno džives pal o Šabbat avle o džuvľa sig tosara ko hrobos a anenas o voňava oleja, so pririchtinde.

² Arakhle o bar odcirdlo pašal o hrobos.

³ Sar gele andre, na arakhle o telos le Rajeskero le Ježišoskero.

⁴ Sar ode ačhenas a na džanenas, so peske pal oda te gondolinel, jekhwareste ačhile paš lende duj murša andro igen jagale gada.

⁵ O džuvľa darandile a bandile le šereha ke phuv. Ale ola murša lenge phende: “Soske roden le džides maškar o mule?”

⁶ Nane kade, uštila andral o meriben! Leperen pre oda, so tumenge phenelas, sar mek sas andre Galileja:

⁷ ‘O Čhavo le Manušeskero mušinel te el dino andro vasta le binošne manušenge; mušinel te el ukrižimen a pro trito džives te uštel andral o meriben.’ ”

⁸ Akor peske leperde leskere lava.

⁹ Sar gele pale khatar o hrobos, phende savoro le dešujekh (11) učeňikenge the savorenge oklenge.

¹⁰ Sas oda e Maria Magdalena, e Johanna, e Maria le Jakoboskeri the okla aver lenca, save oda vakerenas le apoštolenge.

¹¹ Ale lenge pes dičholas le džuvľengere lava sar diliňipen a na pačanas lenge.

¹² Ale o Peter uštila a denašelas ko hrobos. Sar bandila andre, dikhla ode ča o lepedi. Geľa het a čudalinelas pes oleske, so pes ačhila.

Pro drom andro Emaus

¹³ Andre oda džives džanas duj džene lendar andro foros, so pes vičinel Emaus. Oda foros hino le Jeruzalemostar vaj dešujekh (11) kilometri.

¹⁴ On peske vakerenas pal savoreste, so pes ačhila.

¹⁵ Androda, sar on vakerenas a phučenjas jekh avrestar, avla o Ježiš paš lende a džalas lenca.

¹⁶ Ale on les na prindžarde, bo na sas lenge oda mek dino.

¹⁷ A phenda lenge: “Pal soste tumenge vakeren le dromeha?” A on pharipnaha zaačhile.

¹⁸ Jekh lendar, savo pes vičinelas Kleofaš, leske phenda: “So, dural aves andro Jeruzalem, hoj ča tu korkoro na džanes, so pes andre kala dživesa ode ačhila?”

¹⁹ Ov lendar phučla: “A so?” On leske phende: “Oda, so pes ačhila le Ježišoha andral o Nazaret, savo sas prorokos a sas zoralo andre oda, so kerelas the vakerelas, anglo Del a the anglo savore manuša.

²⁰ Les o nekbareder rašaja the amare anglune murša dine te odsudzinel pro meriben a ukrižinde les.

²¹ Amen pes zmuklam pre leste, hoj ov zachrañinela le Izrael. Ale oda imar hin trito džives, sar pes kada savoro ačhila.

²² A amen predarandilam olestar, so vakerenas varesave amare džuvlija. Sig tosara gele paš o hrobos

²³ a na arakhle leskero telos. Avle a vakerenas, hoj dikhle le añjelen a on lenge phende, hoj dživel.

24 Palis gele varesave džene amarendar ko hrobos a arakhle savoro avke, sar phende ola džuvľa. Ale les na dikhle.”

25 O Ježiš lenge phendä: “Tumen nagodäver manušale, save polokes pačan savoreske, so vakerenas o Proroka!

26 Či na mušindä o Kristus kada savoro te precerpinel a avke te džal andre peskeri slava?”

27 A chudľa lenge te sikavel andral o Zakonos le Mojžišoskero the andral savore Proroka, kaj hin savoro pal leste pisimen andro Pisišagos.

28 Avke doavle paš oda foros, andre savo džanas. Ale o Ježiš pes kerelas, hoj džala dureder.

29 Ale on les mangle: “Ačh amenca, bo imar zaračol a maj ela kalipen!” Avke geľa andre a ačhila lenca.

30 Sar peske lenca bešľa paš o skamind, iľa o maro a palikerelas, phagerelas a podelas lenge.

31 Androda pes lenge phundrade o jakha a on les sprindžarde, ale ov lendar našlila.

32 Akor phende jekh avreske: “Či na labonas andre amende amare jile, sar amenge pal o drom vakerelas a delas te achalol o Pisišagos?”

33 Takoj ušfile a gele pale andro Jeruzalem, kaj arakhle le dešujekh (11) učeňiken jekhetane avrenca, so sas lenca.

34 Ola phenenas, hoj o Raj čačes uštıla a pes sikada le Šimonoske.

35 Palis the ola duj vakerenas pal oda, so pes lenge pro drom ačhila a sar les sprindžarde, sar phagerelas o maro.

O Raj pes sikavel le učeňikenge

³⁶ Sar pal oda vakerenas jekhwareste o Ježiš korkoro ačiła maškar lende a phendā lenge: “Smirom tumenge!”

³⁷ Ale on igen predarandīle, bo gondolinenas peske, hoj dikhen le duchos.

³⁸ Ov lenge phendā: “Soske predarandīlan? Soske hin andre tumare jile ajse phučibena?”

³⁹ Dikhen mire vasta the mire pindre, hoj oda som me! Chuden tumen mandar a džanena. Se le duchos nane telos the kokala – ale man hin, sar dikhen.”

⁴⁰ Sar oda phendā, sikađa lenge o vasta the o pindre.

⁴¹ A sar peske mek andre oda baro radišagos našti dopačanas a čudalinenas pes, phendā lenge: “Nane tumen ade vareso te chal?”

⁴² On leske podine kotor peki riba.

⁴³ Ov ilā a anglal lende chaļa.

⁴⁴ Phendā lenge: “Kada hin mire lava, so tumenge vakeravas, mek sar somas tumenca: Mušinel pes te ačhel savoro, so hin pal ma pisimen andro Mojžišoskero Zakonos, Proroka the Žalmi.”

⁴⁵ Akor phundrađa lengeri godi, hoj te achalōn o Pisišagos.

⁴⁶ Phendā lenge: “Avke hin pisimen, hoj o Kristus cerpinela a pro trito džives uštela andral o meriben

⁴⁷ a andre leskero nav pes kazinela savore narodenge, hoj pes te visaren le binendar a te el odmukle lengere bini. A chudela pes oda le Jeruzalemostar.

⁴⁸ A tumen san o švedki, hoj avke pes ačiļa.

49 Me tumenge bičhavava oda daros, pal savo miro Dad diña lav. Ačhen andre kada foros, medik na prilena e zor andral o ňebos.”

O Ježiš ilo upre andro ňebos

50 Palis len iľa avri angle Betanija a hazdña peskere vasta a diña len o požehnaňje.

51 Sar oda kerelas, geľa lendar sikra dureder a sas ilo upre andro ňebos.

52 On bandile anglal leste a avle pale andro Jeruzalem bare radišagoha.

53 A sas calo časos andro chramos a lašarenas the bararenas le Devles.

Le Devleskero Lav Andre Romaňi Čhib 2019
Romani, Carpathian: Le Devleskero Lav Andre
Romaňi Čhib 2019 (New Testament+)

copyright © 2019 The Word for the World International and The Word for the World Slovakia

Language: Romanes

Contributor: Slovak Bible Society

Eastern Slovak Romani New Testament Plus Portions

The Word for the World International

Eastern Slovak Romani belongs to the larger cluster of dialects designated 'Carpathian Romani'. Roma people of Slovakia and the Czech Republic can read and understand the printed text. The audio is also understood by Roma in parts of Poland, Ukraine, and Romania.

Books of the Old Testament are being added as the translation of the Old Testament progresses. Audio of the whole New Testament is available.

The text and audio are accessible on Bible.com; Biblia.sk; Bible.is; Romani.global.bible.

For further information, please contact Project Manager Pierre van Vuuren at pvanduuren@twftw.org.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2019-12-29

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

fb4d190f-4308-5aa8-bddb-58d53f07d849